

ירושלים, י"א בתמוז תשע"ז

5 ביולי 2017

חוזר מס' ח- 06 - 2535

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: דירקטוריון

(הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301)

מבוא

1. העדכונים להוראה נועדו לשפר את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ולהגביר את כשירותו המקצועית של הדירקטוריון כאורגן.
2. בעדכון ההוראה שולבו שינויים שמטרתם לאפשר לדירקטוריון לשים בעבודתו דגש על הנושאים המהותיים ביותר לתאגיד הבנקאי ולהקצות להם זמן רב יותר בדיוניו, בין היתר, על-ידי מתן אפשרות להאציל חלק מההחלטות לוועדות הדירקטוריון. שינויים מרכזיים נוספים ששולבו כוללים צמצום מספר הדירקטורים המקסימלי הנדרש; דרישה לקביעת מדיניות לגבי משך הכהונה המקסימאלי ליושב ראש הדירקטוריון; הרחבת ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והעלאת אחוז הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי; ודרישה לשילוב דירקטור אחד לפחות שהנו בעל ניסיון מוכח בתחומי הטכנולוגיה. לצד השינויים האמורים שולבו גם עקרונות באזל לממשל תאגידי שפורסמו ביולי 2015.
3. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגידה, החלטתי על עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון" (להלן – "ההוראה").

התיקונים העיקריים להוראה

פרק א' - כללי

4. סעיף 2 (תחולה) - מבנה הסעיף שונה כך שיכלול פירוט של כל סוגי התאגידים עליהם חלה ההוראה.

דברי הסבר

מבנה הסעיף שונה על מנת שיכלול בצורה ברורה את כל סוגי התאגידים עליהם חלה ההוראה ללא צורך בהפניה נוספת לסעיף ההגדרות בהוראה.

5. סעיף 3 (הגדרות)

5.1. הגדרת "מבקר פנימי" שונתה ומפנה רק לפקודת הבנקאות במקום גם לחוק החברות.

דברי הסבר

פקודת הבנקאות מחריגה במקרים מסוימים על חוק החברות. למשל, פקודת הבנקאות מחילה על מבקר פנימי בתאגיד בנקאי מספר סעיפים מחוק הביקורת הפנימית, בדומה לחוק החברות, אך מחריגה את סעיף 3(א)(2) הקובע כי המבקר הפנימי יהיה תושב ישראל.

5.2. בהגדרת "רואה החשבון המבקר" נמחקה ההפניה לחוק החברות ונשארה רק הפנייה להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302 - "רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי".

דברי הסבר

הוראה 302 מפנה הן לחוק החברות והן לחוק רואה חשבון ולכן ההפניה לחוק החברות מיותרת.

5.3. הגדרת "תאגיד בנקאי" נמחקה.

דברי הסבר

ההגדרה נמחקה לאור השינוי בסעיף התחולה.

5.4. נוספה הגדרה של "פונקציות ביקורת ובקרה".

דברי הסבר

המונח "פונקציות ביקורת ובקרה" חוזר מספר פעמים בהוראה. ההגדרה מיועדת להבהיר באילו פונקציות מדובר ולהדגיש כי לא מדובר ברשימה סגורה. תאגיד בנקאי מצופה לבחון האם ישנן יחידות נוספות בבנק שראוי לכלול אותן בהגדרה זו.

5.5. נוספה הגדרה של "שלוחות".

דברי הסבר

המונח "שלוחות" חוזר מספר פעמים בהוראה. ההגדרה נועדה להבהיר את המונח ולהדגיש כי הוא כולל גם נציגויות ולא רק חברות בת וסניפים בחו"ל.

5.6. נוספה הגדרה של "עניין אישי".

דברי הסבר

הוספת הגדרה באה להבהיר כי הפרשנות למונח הינה כמשמעותו בחוק החברות, כלומר ההגדרה המופיעה בסעיף 1 לחוק וכן ההתייחסויות למונח זה בחוק עצמו, כגון: סעיף 270 (1).

פרק ב' - תפקידיו של הדירקטוריון וסמכויותיו

6. סעיף 6 (נושאים שהדירקטוריון חייב לדון בהם ולהחליט)

6.1. סעיף קטן (א) - בדיון על יעדי האסטרטגיה נוספה דרישה להתייחסות גם למודל העסקי, למקורות הרווח וליעילות התפעולית וזאת על רקע שינויים בסביבה המקרו כלכלית, עסקית ורגולטורית שבה פועל התאגיד הבנקאי.

דברי הסבר

השינוי בסעיף נועד להוסיף דגשים בדיון ביעדי האסטרטגיה הכוללת של התאגיד הבנקאי, ובהם התייחסות למקורות הרווח, השפעת האסטרטגיה על יעדי היעילות התפעולית וכן התייחסות לסביבה בה פועל התאגיד הבנקאי תוך בחינת השפעת שינויים בה על יעדי האסטרטגיה בראיה צופה פני עתיד.

6.2. סעיף קטן (א1) – נוספה דרישה לדיון במבנה הארגוני של הבנק ובמבנה הקבוצה.

דברי הסבר

מבנה הקבוצה (התאגיד הבנקאי ותאגידים בשליטתו) והמבנה הארגוני של התאגיד הבנקאי משפיעים על יכולתו לממש את היעדים האסטרטגיים שנקבעו, ולכן צריכים להיות תואמים להם. בנוסף, המבנה הארגוני ומבנה הקבוצה משפיעים על יכולתו של התאגיד הבנקאי לנהל סיכונים בצורה אפקטיבית ברמה הקבוצתית, תוך שימת לב לתחומי אחריות וסמכות ברורים במבנה הארגוני, מבנים מורכבים בקבוצה, שלוחות במדינות בהן הסביבה הרגולטורית אינה חזקה, וכיו"ב.

6.3. סעיף קטן (יג) – נמחקו המילים "...וכל דוח ביקורת שהמפקח דרש שידון במליאת הדירקטוריון, לרבות נקיטת הפעולות המתחייבות מהם, וכן דיון בתשובות התאגיד הבנקאי עד לסיום הטיפול בדוח הביקורת".

דברי הסבר

המשפט נמחק משום שהוא נגזר מדרישת המפקח בעת העברת דוח הביקורת לתאגיד הבנקאי. מחיקת המשפט אינה מעידה על שינוי בעמדת הפיקוח על הבנקים לעניין אופן טיפול התאגיד הבנקאי בדוחות ביקורת.

7. סעיף 8 (מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי) - נמחק סעיף קטן (ב).

דברי הסבר

סעיף (ב) נמחק כחלק ממטרות תיקון ההוראה שהינן הגברת האפקטיביות, וזאת, על ידי צמצום הנושאים שהדירקטוריון חייב לדון בהם ולהחליט. יחד עם זאת, מצופה כי שינויים

במבנה הנכסים וההתחייבויות ומידע על הפרשות להפסדי אשראי, המשפיעים באופן מהותי על הסיכונים הגלומים בפעילותו של התאגיד הבנקאי, יבואו לידי ביטוי במסמך הסיכונים העולה לדיון בדירקטוריון.

8. סעיף 10 (מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידים נשלטים) – בסעיף קטן (ב) הושם דגש על שלוחות בחוץ לארץ ונמחקה הדרישה כי יחידת המטה תהיה מרכזית.

דברי הסבר

הדרישה להקמת יחידת מטה שתרכז ותנתח מידע על תאגידים נשלטים עלתה בעיקר בעקבות כשלים שהתגלו בפיקוח ובבקרה על שלוחות בחוץ לארץ של תאגידים בנקאיים. לכן הושם דגש על שלוחות בחוץ לארץ ואין חובה ליישם את הדרישה על תאגידים נשלטים שהואגדו בישראל. מחיקת הדרישה ליחידה מרכזית מעבירה את האחריות לקביעת המבנה הארגוני המתאים ביותר לניתוח וריכוז מידע על שלוחות חו"ל לידי התאגיד הבנקאי.

9. סעיף 11 (פונקציות ביקורת ובקרה) - הוספת דגשים לדיון בדירקטוריון בפונקציות הביקורת והבקרה ובהם: דיון באובייקטיביות ובאפקטיביות עבודת הפונקציות הללו ודיון במשאבים שהוקצו להן למילוי תפקידן.

דברי הסבר

הדגשים נוספו, בין היתר, בהתאם לעקרונות שפרסמה וועדת באזל לממשל תאגידי.

10. סעיף 12 (מנהל כללי) - הדיון על מינוי מנהל כללי שונה לדיון במינוי, הערכת ביצועים ופיטורים של המנהל הכללי וכן דרישה לקבוע תהליך למינויו.

דברי הסבר

התאגיד הבנקאי צריך לקבוע תהליך לאיתור המועמד המתאים לתפקיד מנהל כללי וכן לדון בהערכת ביצועיו ובתנאים לפיטוריו.

11. סעיף 16 (ניגודי עניינים) - בדיון על ניגודי עניינים נוסף דגש למנגנוני הפרדה בין תאגידים נשלטים על ידי התאגיד הבנקאי, בנוסף לדיון בהפרדה הנדרשת בין פעילויות במגזרים שונים ובין פעילויות בקבוצה הבנקאית.

דברי הסבר

ניגודי עניינים יכולים להיות במספר רמות: בין היתר, בתוך התאגיד הבנקאי עצמו בין מגזרים שונים, בין תאגידים נשלטים על ידו ובין תאגידים בקבוצה הבנקאית במובן הרחב שלה (למשל, בין חברות אחיות הנשלטות על ידי תאגיד בנקאי השולט בו). הדגש הוסף על מנת לכסות ניגודי עניינים אחרים אפשריים. כמובן שאין בהוספת דגש זה בכדי לגרוע מחובת התאגיד הבנקאי לבחון את כל ניגודי העניינים הפוטנציאליים העולים מפעילותו.

12. סעיף 17 (פעילויות נעדרות שקיפות) - נוספו נושאים שעל הדירקטוריון לבחון בדיון בנושא זה. כמו כן בהגדרת "פעילויות נעדרות שקיפות" נוספה פעילות של תאגיד בעבור עצמו או בעבור אחרים וכן פעילות תאגידים, כאמור בסעיף, גם במדינות אותן קבע התאגיד הבנקאי כמדינות "Offshore".

דברי הסבר

שינוי נוסח ההגדרה נועד להדגיש את אחריותו של התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים גם בפעילות תאגידים נשלטים עבור לקוחותיהם ולא רק עבור עצמם וכן במדינות שהוגדרו על ידו כמדינות "Offshore" כנדרש בהוראת דיווח לפיקוח מס' 825 - "דוח חצי שנתי לחשיפה לסיכוני ציות".

13. סעיף 18 (תכיפות הדיונים) - בסעיף קטן (א) - הוספת דרישה לדיון ביעדי האסטרטגיה הכוללת לפחות אחת לשלוש שנים.

דברי הסבר

הפיקוח מצפה כי לפחות אחת לשלוש שנים יקיים תאגיד בנקאי דיון ביעדי האסטרטגיה הכוללת שלו ושל תאגידים נשלטים עיקריים ולרבות אסטרטגית הסיכון הכוללת והתיאבון לסיכון. הפיקוח מצא לנכון לכלול ציפייה זו בהוראה לאור השינויים המהירים החלים בשנים האחרונות בסביבה בה פועלים התאגידים הבנקאיים המדגישים את הצורך לבחון אחת לתקופה את יעדי האסטרטגיה והמודל העסקי.

14. סעיף 20 (ישיבות ללא נוכחות הנהלה) -

14.1. סעיף קטן (א) - נוספה דרישה לדיון באיכות פונקציות הביקורת והבקרה בנוסף לדיון הכללי באפקטיביות הבקורות בתאגיד הבנקאי.

דברי הסבר

הפיקוח על הבנקים סבור כי הדיון באיכות פונקציות הביקורת והבקרה הינו חלק מהדיון באפקטיביות הבקורות בתאגיד הבנקאי.

14.2. סעיף קטן (ב) - נוספה דרישה לדיון בהערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון כנדרש בסעיף 59.

דברי הסבר

הדרישה קיימת בסעיף 59 ונוספה לסעיף זה משום שלדעת הפיקוח דיון יעיל באפקטיביות עבודת הדירקטוריון יתקיים ללא נוכחות חברי ההנהלה.

15. סעיף 21 (האצלת סמכויות לוועדות הדירקטוריון)

15.1. סעיף קטן (ג) – ביטול הצורך לאשרר כל החלטה של וועדת דירקטוריון במליאה.

דברי הסבר

על מנת לשפר את אפקטיביות הדיונים במליאת הדירקטוריון, התבטלה החובה לאשרר כל החלטה שהתקבלה בוועדות במליאה, אלא אם אחד הדירקטורים מבקש זאת, וזאת תוך פרק זמן שיקבע על ידי הדירקטוריון. במקום אשרור החלטות, החלטות הוועדות ידווחו לישיבת המליאה הקרובה בצירוף חומר הרקע שהוגש לדיון בוועדה.

הדרישה לדווח על החלטות לישיבת המליאה הקרובה מחליפה את הדרישה להעביר למליאה את פרוטוקול ישיבת הוועדה, זאת בשל התמשכות התהליכים לאישורי פרוטוקולים בחלק מהבנקים, ועל מנת שהדיווח יהיה בסמוך לקבלת ההחלטה. אולם, רצוי כי תאגידים בנקאיים יעבירו גם את פרוטוקול הישיבה, במידה והדבר מתאפשר, על מנת לאפשר למליאה עיון בעיקרי הדיון בנושא המדווח.

השינוי מאפשר למליאה להאציל יותר סמכויות לוועדות השונות ולהתמקד בדיוני בנושאים המרכזיים והמהותיים ביותר לתאגיד הבנקאי. יודגש, כי אין בשינוי זה משום הסרת אחריות מהדירקטוריון כמכלול, ומכל דירקטור בנפרד, לכל החלטה המתקבלת בוועדות, וזאת בהתאם לאמור בחוק החברות.

15.2. סעיף קטן (ד) – שינוי ברשימת נושאים שלא ניתן להאציל לוועדות.

דברי הסבר

צומצמה רשימת הנושאים שלא ניתן להאציל לוועדות במטרה לאפשר למליאת הדירקטוריון לפנות זמן לדיונים בנושאים מהותיים. כך למשל, לעניין סעיף 6 (ב), הדירקטוריון יכול להאציל לוועדה לניהול סיכונים דיון במסגרת ניהול סיכון שאינו מהותי, ולגבי סיכונים מהותיים, המליאה תדון במרכיבים המרכזיים של מסגרת ניהול הסיכון, כגון: מבנה ארגוני, מודלים מרכזיים, מגבלות חשיפה מהותיות, ואילו הוועדה תוכל לדון בשאר מרכיבי המסגרת כהגדרתה בהוראה 310 "ניהול סיכונים".

פרק ג' – הרכב הדירקטוריון

16. סעיף 21א - נוסף עקרון כללי המתייחס לחשיבות קיומם של דיונים אפקטיביים בדירקטוריון בדגש על השונות בין הדירקטורים היוצרת מגוון דעות ומונעת "חשיבה קבוצתית".

דברי הסבר

דירקטוריון צריך לפעול בהרמוניה על מנת לאפשר עבודה יעילה התורמת, בין היתר, לשמירה על רמת התחרותיות של התאגיד הבנקאי ומתן מענה מהיר לצרכים המשתנים, הן של הבנק והן של לקוחותיו. יחד עם זאת, על מנת שהצורך בהרמוניה לא ימנע מגוון דעות, הפיקוח על הבנקים מצא לנכון להוסיף עקרון זה.

השונות בין הדירקטורים מושגת באמצעות בחירת דירקטורים בעלי מאפיינים שונים. כך למשל, קובע חוק החברות, כי בדירקטוריון חברה ציבורית תמונה לפחות אישה אחת. הפיקוח על הבנקים נמנע מלקבוע כיצד תושג השונות, אך מדגיש כי הכישורים המקצועיים והאישיים של מועמד לתפקיד דירקטור הם אלה שצריכים להכריע בהחלטה על בחירתו.

17. סעיף 22 (מספר הדירקטורים) - נקבע כי הדירקטוריון יורכב מלא יותר מ-10 חברים במקום 15 כיום. תאגיד בנקאי יוכל למנות, באישור המפקח, מספר גדול יותר של דירקטורים אם הוא סבור כי הדבר נדרש לצורך תפקודו התקין של הדירקטוריון.

דברי הסבר

הפיקוח על הבנקים סבור כי הקטנת מספר הדירקטורים תשפר את אפקטיביות הדיונים במליאת הדירקטוריון. יחד עם זאת, תאגיד בנקאי יוכל לפנות בבקשה למפקח למנות מספר גדול יותר של דירקטורים, אם הוא סבור שהדבר נדרש לצורך תפקודו התקין של הדירקטוריון.

18. סעיף 25 ("כשירות הדירקטוריון" במקום "ניסיון בנקאי ומומחיות חשבונאית ופיננסית") 18.1. הורחבה הדרישה לכשירות קולקטיבית של הדירקטוריון כך שבנוסף לידע קולקטיבי יבחנו גם כישורים, מיומנויות וניסיון נאותים וכן שהכשירות הקולקטיבית תואמת את האסטרטגיה ומאפייני הפעילות של התאגיד הבנקאי.

דברי הסבר

הנוסח היה קיים בחוזר הנלווה להוראה והועבר להוראה עצמה.

18.2. סעיף קטן (א) - הגדלת השיעור המינימלי של בעלי "ניסיון בנקאי" מחמישית לשליש והרחבת ההגדרה. עבור תאגידים בנקאיים שאינם בנקים או תאגידים בנקאיים שהם חברות בת של בנק, השיעור המינימלי של בעלי ניסיון בנקאי יישאר חמישית.

דברי הסבר

על מנת לשפר את הכשירות המקצועית של הדירקטוריון הוחלט להגדיל את שיעור בעלי ניסיון בנקאי מחמישית לשליש. כמו כן הורחבה ההגדרה, בין היתר, בהתאם לעמדות הפיקוח שנמסרו למערכת הבנקאית בקובץ שאלות ותשובות. הגדלת השיעור לא תחול על תאגידים שאינם בנקים או שהם חברות בת של בנקים.

18.3. סעיף קטן (ג) - הוספת דרישה לשיעור מינימלי של דירקטורים שיהיו בעלי כשירות מקצועית כהגדרתה בהוראה.

דברי הסבר

על מנת לשפר את הכשירות המקצועית של הדירקטוריון נוספה דרישה לפיה לפחות מחצית מהדירקטורים יהיו בעלי כשירות מקצועית כאמור בסעיף 24(ב)(1)(ii) להוראה.

18.4. סעיף קטן (ד) - הוספת דרישה לדירקטור אחד לכל הפחות שהינו בעל ידע וניסיון מוכח בתחום טכנולוגיית המידע. הסעיף לא יחול על תאגידים בנקאיים שהינם חברות בת של תאגידים בנקאיים ומקבלים מהם שירותי טכנולוגיות מידע.

דברי הסבר

לאור ההתפתחות המואצת בבנקאות בתקשורת והיותה של הטכנולוגיה מרכיב מרכזי בסיכון התפעולי ובתמיכה בצעדי ההתייעלות של הבנקים, נוספה דרישה זו. הפיקוח על הבנקים לא הגדיר מהו ידע וניסיון בתחום טכנולוגיית המידע ולכן הוסיף כי הידע או הניסיון צריכים להיות מוכחים (כגון: אישורי השכלה או כהונה במשך פרק זמן מסויים בתפקיד רלוונטי). הסעיף לא יחול על תאגידים בנקאיים שהינם חברות בת של תאגידים בנקאיים אחרים ומקבלים מהם שירותי טכנולוגיית מידע ולכן הצורך במומחיות בתחום, בדירקטוריון החברה עצמה, קטן יותר.

18.5. סעיף קטן (ה) - הורחבה האפשרות להכיר בדירקטור העומד במספר כשירויות בשיעור המינימלי הנדרש לפי אותם סעיפים.

דברי הסבר

ההרחבה ניתנה על מנת להקל על הבנקים בעמידה בדרישות הכשירות השונות במידה ודירקטור מסויים עונה על מספר כשירויות.

19. סעיף 26 ("ידיעת השפה העברית" במקום "מקום מושבם של דירקטורים") - ביטול הדרישה כי שני שלישי מהדירקטורים יהיו כאלו שמקום מושבם הקבוע בישראל והוספת דרישה לידיעת השפה העברית.

דברי הסבר

לאור הגלובליזציה והתעניינות משקיעים מחו"ל ברכישת גופים פיננסיים בישראל הוחלפה הדרישה לתושבות בדרישה לידיעת השפה העברית. ידיעת השפה העברית הכרחית על מנת להמשיך ולאפשר דיונים אפקטיביים בדירקטוריון והתנהלות תקינה בשפה בה פועל התאגיד הבנקאי. יחד עם זאת, המפקח על הבנקים רשאי במקרים חריגים לתת פטור מידיעת השפה.

פרק ד' – יושב ראש הדירקטוריון

20. סעיף 28 (יושב ראש הדירקטוריון)

20.1. נוספה פיסקה המתארת באופן כללי את תפקידו של יושב הראש וכן דרישות התאמה מסויימות. כמו כן בסעיף קטן (ב) הושם דגש, בתפקיד היו"ר, על קיום דיונים חופשיים המאפשרים הבעת דעות שונות וכן קבלת החלטות על בסיס מידע הולם.

דברי הסבר

הפיסקה מרחיבה לעניין תפקידו של יושב ראש הדירקטוריון ומדגישה את חשיבותו לתפקודו התקין של הדירקטוריון בהתאם לעקרונות וועדת באזל לממשל תאגידי שפורסמו ביולי 2015. כמו כן הושם דגש על קיום דיונים חופשיים והבעת דעות שונות כחלק מהציפייה

להימנעות מחשיבה קבוצתית. דגש זה צריך לבוא לידי ביטוי גם בעת בחירת הדירקטורים כאמור לעיל.

20.2. סעיף קטן (ו) – נוסף לאור ביטול סעיף 29 והורחב לכל יו"ר דירקטוריון.

דברי הסבר

הפיקוח מצפה כי יו"ר דירקטוריון יהיה נוכח באופן קבוע בישיבות הדירקטוריון, גם אם אינו תושב חוץ, דבר הנגזר, בין היתר, מהציפייה כי יו"ר הדירקטוריון יכהן בתפקיד במשרה מלאה.

20.3. סעיף קטן (ז) - נוספה דרישה כי הדירקטוריון יקבע מדיניות למשך כהונה מקסימלי של יו"ר דירקטוריון.

דברי הסבר

הדירקטוריון נדרש לקבוע מדיניות למשך כהונה מקסימלי ליו"ר על מנת לאזן בין הניסיון הנדרש, המשכיות בתפקיד והשגת יעדים לטווח ארוך לבין הצורך בריענון, התורם לחשיבה אחרת ולתיקוף החלטות שהתקבלו בעבר, הן ברמה האסטרטגית והן בתהליכי עבודה וניהול סיכונים. כאשר כהונת היו"ר מתחדשת אחת לתקופה משך הכהונה המקסימלי יתייחס לסך כל התקופות שיאושרו לו.

אין באמור כדי לגרוע מתוקפן של ההוראות הקבועות בהוראה זו והמתייחסות לתקופת כהונה של דירקטור חיצוני המכהן כיושב ראש דירקטוריון בבנק ללא גרעין שליטה.

21. סעיף 29 - מבוטל.

דברי הסבר

הסעיף בוטל והוחלף בסעיף 28 (ו).

פרק ו' - ועדות

22. סעיף 34 (הרכב ועדות דירקטוריון ודרכי עבודתן) - הוספת עקרון לפיו הקמת וועדות דירקטוריון תיקבע על בסיס מאפייני הבנק, לרבות גודלו, גודל הדירקטוריון, יעדיו האסטרטגיים, סביבת הפעילות ופרופיל הסיכון. כמו כן מספר חברי הוועדה לא יעלה על 7 במקום מחצית ממספר הדירקטורים.

דברי הסבר

הדירקטוריון צריך לבחון אחת לתקופה האם וועדות הדירקטוריון והרכבן תואם את האסטרטגיה שלו ומאפייני פעילותו. כך למשל, על רקע ההתפתחות המואצת בטכנולוגיה, תאגידים בנקאיים יכולים לבחון הקמת וועדה טכנולוגית במידה והם סבורים כי וועדה כזו תתרום לקיומם של דיונים אפקטיביים בנושאים אלה.

בעקבות הקטנת מספר הדירקטורים המקסימלי הוחלט לשנות את המגבלה על מספר חברי ועדה למקסימום 7. השינוי נועד מחד, לאפשר ייצוג נאות של דירקטורים בועדות, ומאידך, לאפשר המשך עבודה אפקטיבי באמצעות ועדות מקצועיות.

23. סעיף 38 (ועדת תגמול - הרכב ודרכי עבודה) - הוספת סעיף (ג) לפיו ועדת הביקורת שמתקיימים בה התנאים האמורים בסעיפים (א) או (ב) יכולה לשמש גם ועדת תגמול. במקרה כזה לא תחול החובה כי לפחות אחד מחברי הועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.

דברי הסבר

התיקון נעשה בהתאם לתיקון מס' 27, תשע"ו 2016 לחוק החברות.

24. סעיף 39 (ועדת ניהול סיכונים) – הסעיף מרחיב לעניין תפקידיה של הועדה לניהול סיכונים כך שיכללו: דיון וגיבוש המלצות על תהליך הערכת נאותות הלימות ההון לפני הדיון במליאה, וקיום קשר שוטף עם מנהל הסיכונים הראשי, וועדת הביקורת של הדירקטוריון ופונקציות אחרות רלוונטיות.

דברי הסבר

הסעיף מפרט את תפקידיה של הועדה לניהול סיכונים, בין היתר, בהתאם לעקרונות באזל לממשל תאגידי שפורסמו ביולי 2015. התיקונים אינם מייתרים דרישות המפורטות בהוראה 310 - "ניהול סיכונים".

פרק ז' – ישיבות הדירקטוריון

25. סעיף 41 (נוכחות בישיבות הדירקטוריון) - בסעיף קטן (א) הוחלפו המילים "ישתתף" ב"יהיה נוכח פיזית".

דברי הסבר

התיקון נועד להבהיר את עמדת הפיקוח הנוכחית לפיה השתתפות בישיבות מחייבת נוכחות פיזית בהן.

26. סעיף 45 (פרוטוקול) - בסעיף קטן (ג) שונה משך הזמן המקסימלי לאישור פרוטוקול מ-30 יום ל-60 יום.

דברי הסבר

הסעיף תוקן לאור פניות רבות של בנקים לפיהן משך הזמן הנדרש לאישור פרוטוקולים ארוך בדרך כלל מ-30 יום.

27. סעיף 47 (קביעת נוהלי עבודה נוספים) – הסעיף נמחק.

דברי הסבר

הסעיף נמחק משום שתכניו הועברו לפרק ח' והם משולבים בסעיף "נוהלי עבודה".

28. סעיף 49 (קיום ישיבות בתקשורת) - סעיף קטן (ג) – שינוי הדרישה להגשת פרוטוקול הדיון מישיבה בתקשורת לפורום הרלוונטי בישיבה הראשונה שלאחר קבלת ההחלטה, ובמקום זה דרישה להגשת החלטות. פרוטוקול הדיון יוגש מייד לאחר השלמתו.

דברי הסבר

התיקון נעשה לאור משך הזמן הנדרש לאישור פרוטוקול שאינו מאפשר להגישו לישיבה הראשונה לאחר ההחלטה בתקשורת.

פרק ח' – נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון

29. סעיף 50א ("נוהלי עבודה") – הוספת סעיף חדש ובו דרישה לעיגון תחומי אחריותו ותפקידיו של הדירקטוריון, הנגזרים מהוראה זו ומכל חוק או הוראה אחרת, בנהלי עבודה.

דברי הסבר

הבסיס לבקרה נאותה הינו כתיבה ויישום של נהלים המעגנים את תהליכי העבודה השונים. לאור זאת, נדרש גם הדירקטוריון, כגורם האמון על קיומה של בקרה נאותה בארגון, לעגן את עבודתו בנהלי עבודה.

30. סעיף 56 ("עניין אישי") – הוספת סעיף (ד).

דברי הסבר

הסעיף הועבר מהוראה 312 "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים" בשל הרלוונטיות שלו להוראה זו.

31. סעיף 57 ("הקשר עם עובדי התאגיד הבנקאי מחוץ לישיבות")

31.1. סעיף (א) – תיקון נוסח.

דברי הסבר

תיקון הנוסח אינו משנה את עמדת הפיקוח לעניין סעיף זה (ר' התייחסות לסעיף זה בקובץ שאלות ותשובות). השינוי נועד רק לצורך הבהרה בשל פרשנויות שונות שניתנו בבנקים ל"נושאים עסקיים". החריגים לאיסור הכללי בסעיף (א) מפורטים בסעיף (ב) וכוללים, בין השאר, פנייה לקבלת הסבר מקצועי בכל נושא הרלוונטי לתפקידו של הדירקטור, ובמיוחד ניהול סיכונים ובקרה.

31.2. סעיף קטן (ב) (6) - בנוסף לפניה בקשר לאופן עריכת מסמכים נוספה גם פניה בכל נושא אחר הנגזר מתוקף תפקיד היו"ר (דירקטוריון או ועדה) לרבות קביעת סדר היום לישיבות.

דברי הסבר

הסעיף הורחב על מנת להבהיר כי סעיף 57 לא מונע קיום ישיבות עבודה היכן שנדרש כגון: פגישה של יו"ר ועדה עם חבר הנהלה רלוונטי לצורך קביעת סדר היום לישיבות.

31.3. סעיף קטן (ב) (7) - הדרישה לתיאום עם מזכירות הבנק ודיווח לדירקטורים הוחלפה בדרישה לדיווח למזכירות הבנק ותיעוד על ידה.

דברי הסבר

הדרישה לתיאום באמצעות מזכירות הבנק הוחלפה בדיווח על מנת להקל על הדירקטורים בפנייה לגורם מקצועי לצורך קבלת הסברים מקצועיים. הדרישה לתיעוד נוספה על מנת למנוע חשש להשפעה לא רצויה או מעורבות בנושאים שאינם באחריות הדירקטוריון. בהתאם לכך הדרישה לדיווח לשאר הדירקטורים בוטלה.

31.4. סעיפים (ג) (1) ו-(2) – נמחקו.

דברי הסבר

בוטל הצורך לרכז את כל הפניות ולהעבירן ליו"ר ועדת הביקורת. יובהר כי ביטול הדרישה לריכוז הפניות אינו מיתר את הדרישה לתיעוד, היכן שנדרש כזה בסעיף, על מנת שיתאפשר עיון בו על פי דרישה.

32. סעיף 59 (הערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון)

32.1. סעיף קטן (א) - הסעיף נוסח כך שהדירקטוריון נדרש לבחון הן את אפקטיביות העבודה שלו והן את יעילות העבודה, כפי שבאה לידי ביטוי, בין היתר, במבנה הדירקטוריון ותהליכי עבודה.

דברי הסבר

אפקטיביות עבודת הדירקטוריון מתאפשרת, בין היתר, באמצעות תהליכי עבודה יעילים ומבנה מתאים, אך אינה מסתכמת רק בכך. אפקטיביות נמדדת, בין השאר, ביכולת הדירקטוריון לעמוד ביעדים איכותיים שהוא קובע לעצמו כגון: זיהוי חולשות מהותיות בתהליכי העבודה בתאגיד הבנקאי, טיפול נאות בכשלים והליכים נאותים של הפקת לקחים.

32.2. סעיף קטן (ג) - הוספת דרישה מהדירקטוריון לבצע שינויים בדרכי עבודתו בהתאם לצורך.

דברי הסבר

בנוסף לדיון בממצאי תהליך ההערכה, על הדירקטוריון לבצע שינויים נדרשים על מנת שתהליך ההערכה יביא לשיפור בעבודתו.

פרק ט' – דיווח למפקח על הבנקים

33. סעיף 61 (דיווח שנתי) – בוטלה דרישה לדיווח על נוכחות דירקטורים.

דברי הסבר

ביטול הדיווח נועד להקל בדרישות הדיווח לפיקוח על הבנקים, כאשר בחינת העמידה בדרישות הפיקוח השונות תישאר באחריותו של התאגיד הבנקאי.

34. סעיף 62 ("דיווח על אירוע שלא בשגרה") - נוספה דרישה להודעה מיידית למפקח על הבנקים על הפסקת כהונה של קצין הציות הראשי וחשבונאי ראשי.

דברי הסבר

הסעיף תוקן לאור חשיבותם של גורמי הבקרה הללו לתאגיד הבנקאי המחייבת בחינה של כל מקרה של הפסקת עבודתם (וזאת בנוסף לגורמים המנויים בסעיף (ב)).

תחילה

35. תחילת התיקונים להוראות לפי חוזר זה היא ביום פרסומו.

36. לעניין סעיף 22 (מספר דירקטורים) וסעיף 25 (כשירות דירקטוריון) מועד התחילה יהיה ביום 1.7.2020. יובהר כי לעניין סעיף 22 לא תותר הגדלה של מספר הדירקטורים בתקופת המעבר עד למועד התחילה.

עדכון קובץ

37. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
301-1-52 [23] (07/17)	301-1-51 [22] (06/15)

בכבוד רב,
חנה בר
ד"ר חדוה בר

המפקחת על הבנקים

דירקטוריון

	תוכן העניינים	כללי	
301-3	מבוא	.1	פרק א'
301-3	תחולה	.2	
301-3	הגדרות	.3	
301-4	אישור נושאי משרה	.4	
301-5	תפקידיו של הדירקטוריון וסמכויותיו		פרק ב'
301-5	תפקידי הדירקטוריון	.5	
301-5	נושאים שהדירקטוריון חייב לדון בהם ולהחליט	.6	
301-7	בטל	.7	
301-7	מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי	.8	
301-8	אירועים חריגים	.9	
301-8	מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידי נשלטים	.10	
301-9	פונקציות ביקורת ובקרה	.11	
301-9	מנהל כללי	.12	
301-9	הדרג הבכיר	.13	
301-9	בטל	.14	
301-10	קוד אתי	.15	
301-10	ניגודי עניינים	.16	
301-10	פעילויות נעדרות שקיפות	.17	
301-11	תכיפות הדיונים	.18	
301-11	אישור אמצעים ומעקב אחר ביצוע החלטות	.19	
301-12	ישיבות ללא נוכחות ההנהלה	.20	
301-12	האצלת סמכויות לוועדות הדירקטוריון	.21	
301-13	הרכב הדירקטוריון		פרק ג'
301-13	כללי	.21א	
301-13	מספר דירקטורים	.22	
301-13	עובדי התאגיד הבנקאי כדירקטורים	.23	
301-13	דירקטורים חיצוניים	.24	
301-14	כשירות הדירקטוריון	.25	
301-15	ידיעת השפה העברית	.26	
301-15	בטל	.27	
301-16	יושב ראש הדירקטוריון		פרק ד'
301-16	יושב ראש הדירקטוריון	.28	
301-16	בטל	.29	
301-17	כשירות לכהן כדירקטור		פרק ה'
301-17	כשירות דירקטור	.30	
301-17	ניגוד עניינים דרך קבע	.31	
301-19	עיסוקים אחרים	.32	

301-20	ועדות הדירקטוריון	פרק ו'
301-20	ועדות חובה	.33
301-20	הרכב ועדות דירקטוריון ודרכי עבודתן	.34
301-20	ועדת הביקורת - הרכב ודרכי עבודה	.35
301-21	ועדת הביקורת - תפקידים	.36
301-23	ועדת עסקאות עם אנשים קשורים	.37
301-23	ועדת תגמול - הרכב ודרכי עבודה	.38
301-24	ועדת תגמול - תפקידים	.א.38
301-25	ועדת ניהול סיכונים	.39
301-26	ישיבות הדירקטוריון	פרק ז'
301-26	תכיפות ישיבות	.40
301-26	נוכחות בישיבות הדירקטוריון	.41
301-26	הודעות וחומר רקע לישיבות	.42
301-26	מניין חוקי והצבעה	.43
301-27	סדר היום	.44
301-27	פרוטוקול	.45
301-27	השתתפות המבקר הפנימי בישיבות	.46
301-27	בטל	.47
301-27	חליף ומשקיף	.48
301-28	קיום ישיבות בתקשורת	.49
301-28	קבלת החלטות ללא התכנסות	.50
301-29	נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון	פרק ח'
301-29	נוהלי עבודה	.א.50
301-29	דרישות מדייקטור	51
301-29	זכות דירקטור לקבל מידע	.52
301-29	סיוע מקצועי לדירקטוריון	.53
301-30	זכות חתימה	.54
301-30	ניגוד עניינים ענפי	.55
301-31	עניין אישי	.56
301-31	הקשר עם עובדי התאגיד הבנקאי מחוץ לישיבות	.57
301-32	הדרכות ומומחיות מקצועית	.58
301-32	הערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון	.59
301-33	דיווח למפקח על הבנקים	פרק ט'
301-33	תכיפות הדיווח	.60
301-33	דיווח שנתי	.61
301-33	דיווח על אירוע שלא בשגרה	.62
301-34	אופן הדיווח	.63
301-35	שונות	פרק י'
301-35	מסמכי ההתאגדות	.64
301-36	שאלון למועמד לתפקיד נושא משרה בתאגיד בנקאי	נספח א'
301-50	הצהרת נושא משרה בעת עדכון פרטים	נספח ב'
301-51	תאגידי שוק הון	נספח ג'

דירקטוריון

פרק א': כללי

מבוא

1. (א) ממשל תאגידי אפקטיבי הינו רכיב חיוני לתפקוד הבטוח והנאות של תאגיד בנקאי ובכך להשגה ולשמירה על אמון הציבור במערכת הבנקאית. לאור חשיבות תפקידם של התאגידיים הבנקאיים במערכת הכלכלית ורגישותם לקשיים הנובעים מממשל תאגידי בלתי יעיל, ולאור הצורך להגן על בעלי הפיקדונות, גוברת החשיבות של תפקוד תקין וברמה גבוהה של הדירקטוריון כחלק מממשל תאגידי נאות ומניהולו התקין של תאגיד בנקאי. לשם כך נקבעו הוראות לעניין תפקידיו, הרכבו ודרכי פעולתו של הדירקטוריון. הוראות אלו מהוות כללים מינימליים הנדרשים לניהול תקין של התאגיד הבנקאי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון.
- (ב) למען הסר ספק, מובהר בזאת כי ככלל, הוראות אלו באות להוסיף על חוק החברות.

תחולה

2. (א) הוראות אלו יחולו על כל התאגידיים הבאים (להלן בהוראה זו - "תאגיד בנקאי"):
(1) תאגיד בנקאי;
(2) תאגיד עזר שהוא חברת כרטיסי אשראי;
(3) סולק כהגדרתו בסעיף 36(ט) לחוק הבנקאות (רישוי).
- (ב) המפקח רשאי לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות להלן, שיחולו על תאגיד בנקאי מסוים או על דירקטור מסוים, או לפטור, במקרים חריגים, תאגיד בנקאי או דירקטור מהוראה מסוימת, והכל אם שוכנע כי הנסיבות מצדיקות זאת.

הגדרות

3. "הפקודה" פקודת הבנקאות, 1941.
"חוק הבנקאות (רישוי)" חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981.
"חוק החברות" חוק החברות, התשנ"ט - 1999.
"מבקר פנימי" המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי, כאמור בסעיף 14 לפקודה.
"מנהל כללי" יחיד בעל התפקיד הניהולי הבכיר בתאגיד הבנקאי, יהא כינויו אשר יהא.
"נושא משרה" כהגדרתו בחוק החברות, אלא אם נאמר אחרת בהוראה זו.
"עניין אישי" כמשמעותו בחוק החברות.
"פונקציות ביקורת ובקרה" לרבות ביקורת פנימית, ניהול סיכונים או פונקציית הציות - הפונקציה או העומד בראשה, לפי העניין.
"רואה החשבון המבקר" רואה החשבון המבקר כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302 - "רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי".

"שלוחות"

תאגידי נשלטים, סניפים, נציגויות ונציגים ניידים מחוץ לישראל.

"תאגיד נשלט"

תאגיד שבשליטת התאגיד הבנקאי.

אישור נושאי משרה

4. (א) בהתאם לאמור בסעיפים 11א ו-15ג(ב) לפקודה, לא יוכל אדם לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי אלא אם כן נמסרה הודעה למפקח שישים יום לפחות לפני תחילת הכהונה. להודעה יצרף התאגיד הבנקאי שאלון שימולא על ידי המועמד (מצורף נוסח השאלון בנספח א'). המפקח רשאי לשנות ולעדכן את השאלון מעת לעת.
- (ב) למען הסר ספק, מובהר בזאת, כי מקרה מהמקרים שלהלן יחשב גם הוא למינוי אדם כנושא משרה כאמור בסעיף קטן (א), המחייב הודעה מראש למפקח כנדרש בפקודה:
- (1) הארכת כהונה או מינוי מחדש לאותו תפקיד;
 - (2) מינוי לתפקיד אחר כנושא משרה;
 - (3) מינוי דירקטור כיו"ר הדירקטוריון;
- להודעה כאמור, יצרף התאגיד הבנקאי רשימה של השינויים, אם היו, בפרטים שנמסרו על ידי המועמד בשאלון הקודם שמולא על ידו. לרשימת השינויים כאמור, תצורף הצהרת המועמד והצהרת התאגיד הבנקאי במתכונת המופיעה בשאלון באותה עת.
- (ג) על נושא משרה להודיע, באמצעות התאגיד הבנקאי, על אירועים או שינויים בפרטים הנזכרים בסעיפים 4, 5, 6, ו-7.10, למעט סעיפים קטנים 6.2 ו-6.3 בנספח א' וכן בפרטים אחרים עליהם יודיע המפקח מעת לעת, בסמוך להתרחשותם; המפקח ישקול ויחליט האם בשל השינויים יש להורות על הפסקת כהונתו של נושא המשרה בהתאם לסעיף 11א(ה) לפקודה. על נושא המשרה ועל התאגיד הבנקאי לצרף להודעה כאמור הצהרה בנוסח המפורט בנספח ב'.
- (ד) בסעיף זה (סעיף 4), "נושא משרה" כהגדרתו בסעיף 11א לפקודה.

פרק ב': תפקידיו של הדירקטוריון וסמכויותיו

תפקידי הדירקטוריון

5. הדירקטוריון נושא באחריות לעסקי התאגיד הבנקאי ולאיתנותו הפיננסית. הדירקטוריון ינקוט באמצעים הסבירים הדרושים לצורך מילוי תפקידיו בהתאם לדין ובהתאם לאמור בהוראה זאת.
- (א) הדירקטוריון יתווה את האסטרטגיה של התאגיד הבנקאי לרבות אסטרטגית הסיכון ותיאבון הסיכון, ויאשר את מדיניות התאגיד הבנקאי אשר תנחה את התאגיד הבנקאי בפעילותו השוטפת.
- (ב) הדירקטוריון יפקח על פעולות ההנהלה ועל עקביותן עם מדיניות הדירקטוריון.
- (ג) הדירקטוריון יוודא קיומם של תחומי אחריות ודיווחיות (Accountability) ברורים בתאגיד הבנקאי.
- (ד) הדירקטוריון יתווה בתאגיד הבנקאי תרבות ארגונית, הדורשת ישום סטנדרטים גבוהים של התנהגות מקצועית ויושרה.
- (ה) הדירקטוריון יוודא שהתאגיד הבנקאי יפעל תוך ציות לחוק ולרגולציה.

נושאים שהדירקטוריון חייב לדון בהם ולהחליט

6. הדירקטוריון ידון, יחליט, יאשר ויקבע הנחיות, לפי העניין, בנושאים המפורטים להלן:

אסטרטגיה כוללת ומדיניות

- (א) יעדי האסטרטגיה הכוללת של התאגיד הבנקאי, של תאגידי נשלטים ושל שלוחותיו, לרבות הקווים העקרוניים לפעולה, המודל העסקי ומקורות הרווח, היעילות התפעולית, אסטרטגית הסיכון הכוללת ותיאבון הסיכון כמפורט בהוראה 310.
- הדיון ביעדי האסטרטגיה יערך על רקע הסביבה המקרו כלכלית, עסקית ורגולטורית שבה פועל התאגיד הבנקאי.
- על הדירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב ביעדי האסטרטגיה הכוללת של הקבוצה, שנקבעו על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי השולט, ככל שהם מתיישבים עם טובתו של התאגיד הנשלט ועם הוראת סעיף 11 לחוק החברות;
- (1א) המבנה הארגוני של התאגיד הבנקאי ומבנה הקבוצה. הדירקטוריון יבחן כי מבנה התאגיד הבנקאי והקבוצה תואמים את האסטרטגיה העסקית שלו, בהתייחס, בין היתר, לסוגי התאגידיים בקבוצה ואופן ההחזקה והשליטה בהם, וליכולתו של התאגיד הבנקאי השולט לזהות, לבקר ולנהל את הסיכונים ברמת הקבוצה לרבות סיכונים עודפים הנובעים ממבנים מורכבים. לצורך כך, יוודא הדירקטוריון כי מבנה התאגיד הבנקאי ומבנה הקבוצה כוללים ערוצי תקשורת ודיווח נאותים.
- לעניין סעיף קטן זה – "קבוצה" – תאגיד בנקאי ותאגידיים הנשלטים על ידו.
- (ב) מסגרת ניהול הסיכון, לרבות אישור מדיניות ואופן ניהול הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים השונים של התאגיד הבנקאי, לרבות כל התאגידיים הנשלטים על ידו

ושלוחותיו (סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכונים תפעוליים וטכנולוגיים, סיכוני נזילות, סיכוני ציות, סיכונים משפטיים וכו'), כמפורט בסעיף 15 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310.

על הדירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב במסגרת ניהול הסיכון הכוללת של הקבוצה, שנקבעה על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי השולט, ככל שהם מתיישבים עם טובתו של התאגיד הנשלט ועם הוראת סעיף 11 לחוק החברות;

(ב) אישור מדיניות מוצר חדש ובחינה ואישור מראש של מוצרים חדשים מהותיים טרם הפעלתם כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310;

(ג) מדיניות האשראי של התאגיד הבנקאי ויעדים כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311;

(ד) אסטרטגיה ומדיניות טכנולוגיית המידע ובנקאות בתקשורת של התאגיד הבנקאי;

(ה) תהליך הערכת הלימות ההון כנגד רמת החשיפה לסיכונים שנקבעה, מדיניות הון, מבנה ההון והשינויים בו;

(ו) יעדים לביצוע בשנה הקרובה ומידת התאמתם למדיניות התאגיד הבנקאי, ואישור תכנית עבודה בהתאם ליעדים אלו;

(ז) התקציב הכולל של התאגיד הבנקאי (הכנסות, הוצאות והשקעות) ומעקב אחר ביצועו בפועל;

פיקוח ובקרה

(ח) דיווחים על מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי כמפורט בסעיף 8;

(ט) חריגה מהותית, כפי שיגדיר הדירקטוריון, מהמגבלות שנקבעו במסגרת מדיניות שאושרה על ידו;

(י) סוגי האירועים החריגים שיש לדון בהם בדירקטוריון ודיון באירועים חריגים מהותיים, בהתאם לנסיבות כמפורט בסעיף 9;

(יא) מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידים נשלטים כמפורט בסעיף 10;

(יב) עבודת פונקציות הביקורת והבקרה כמפורט בסעיף 11;

(יג) דוחות ביקורת כאמור בסעיף 36(א)(2);

(יד) אישור הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של התאגיד הבנקאי;

(טו) הודעות של רואה החשבון המבקר:

(1) הודעה בדבר אי תיקון ליקויים על פי סעיף 3(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 304;

(2) הודעה על קיום ספקות בדבר המשך קיומו של התאגיד הבנקאי כעסק חי לפי סעיף 6(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302;

מדיניות כוח אדם ותגמולים

(טז) מינוי המנהל הכללי כמפורט בסעיף 12, פיטוריו והערכת הביצועים שלו;

(יז) מדיניות מינוי והערכת ביצועים של הדרג הבכיר כמפורט בסעיף 13;

- (יח) מדיניות ניווד בעלי תפקידים מסוימים בתאגיד הבנקאי, מידי תקופה (רוטציה) כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 360 ;
- (יט) מדיניות התגמול (כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), לאחר ששקל את המלצות וועדת התגמול ;
- (כ) התקשרות של התאגיד הבנקאי עם נושאי משרה בכירה באשר לתגמולם (כהגדרת מונחים אלה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), לאחר אישורה של וועדת התגמול ולפני אישור האסיפה הכללית כאשר נדרש ; ולגבי המבקר הפנימי, אישור הדירקטוריון יהיה גם לפי המלצת ועדת הביקורת ;
- (כא) עקרונות הסכמי התגמול של עובדי התאגיד הבנקאי שאינם נושאי משרה בכירה.

שונות

- (כב) הנפקת מניות (לרבות אופציות וניירות ערך המירים) על-ידי תאגיד נשלט, הן בישראל והן מחוץ לישראל, והנפקה אחרת של תאגיד נשלט בערבות התאגיד הבנקאי והכל, למעט הנפקה של תאגיד שכל אמצעי השליטה בו מוחזקים על ידי תאגיד האם וההנפקה היא לתאגיד הבנקאי עצמו או לתאגיד הנשלט על ידי התאגיד הבנקאי ;
- (כג) ביצוע שינויים במבנה השליטה של התאגיד הבנקאי בתאגיד נשלט שפעילותו מהותית לפעילות התאגיד הבנקאי ;
- (כד) ביצוע ומימוש השקעות קבועות, לרבות השקעה בתאגיד נשלט, בין אם מושבו בארץ או בחוץ לארץ, לפי קריטריונים כפי שיקבע הדירקטוריון כאשר סכום ההשקעה יהיה אחד הקריטריונים ; הקריטריונים ייקבעו באופן שימנע מעורבות של הדירקטוריון בניהול השוטף של התאגיד הבנקאי ;
- (כה) קוד אתי לתאגיד הבנקאי כמפורט בסעיף 15 ;
- (כו) מדיניות למניעת ניגודי עניינים והבקרות בגינם כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 ובסעיף 16 ;
- (כז) מדיניות "פעילויות נעדרות שקיפות" כמפורט בסעיף 17 ;
- (כח) כל עניין אחר בעל חשיבות מהותית לפעילות התאגיד הבנקאי או לפיקוח ולבקרה על ניהולו.

אשראי

7. בטל ;

מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי

8. בדיון על מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי על פי סעיף 6(ח), יתייחס הדירקטוריון לדיווחים שיוגשו בכתב ושמנתונתם תיקבע על ידי הדירקטוריון. הדיווחים יכללו לכל הפחות את סעיפי הפירוט האלו :
- (א) דוח חודשי :

- (1) תמצית מאזן ודוח רווח והפסד, תוך התייחסות לרווחים פיננסיים, הכנסות מעמלות והוצאות תפעוליות;
 - (2) מידת החשיפה של התאגיד הבנקאי לסיכונים לסוגיהם;
 - (3) הטיפול בחובות קשי גבייה שסכומם מהותי;
 - (4) שינויים עיקריים במצבם של תאגידי נשלטים והשקעות מהותיות בנכסים קבועים;
 - (5) עסקאות שהן מהותיות או חריגות לעסקי התאגיד הבנקאי לפי שיקול דעת המנהל הכללי, וזאת בנוסף לכללים שקבע הדירקטוריון בעניין זה;
 - (6) פעילות התאגיד הבנקאי בשוק ההון, על חשבון עצמו ("נוסטרו").
- (ב) מסמך הסיכונים הרבעוני כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310.

אירועים חריגים

9. בדיון על אירועים חריגים על פי סעיף 6(י) הדירקטוריון:
- (א) ידון בכל אירוע הכלול ברשימה של סוגי אירועים חריגים כפי שתיקבע מראש על ידו, לרבות עבירה או עבירה לכאורה על החוק, פגיעה בנוהל בנקאי תקין ופגיעה בטוהר המידות, ובלבד שכל אירוע חריג שיש בו משום חשד לעבירה פלילית יועבר מיידית לבדיקת המבקר הפנימי, או לפי מהות העניין – למשטרה, ושכל אירוע חריג שיש בו משום חשד סביר למעילה כאמור בסעיף 1T8 לפקודה ידווח למבקר הפנימי ולמפקח בהתאם לקבוע בסעיף 1T8 לפקודה ובהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 351.
 - (ב) ידון באופן מיידי בכל אירוע החורג מהשגרה בפעילות התאגיד הבנקאי, שעשויה להיות לו השפעה מהותית על עסקי התאגיד הבנקאי (גם אם אינו כלול ברשימה האמורה בסעיף קטן (א)).

מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידי נשלטים

10. בדיון על מנגנוני הפיקוח והבקרה על תאגידי נשלטים על פי סעיף 6(יא), הדירקטוריון יקבע הנחיות כלליות לגבי מבנה הממשל התאגידי בתאגידי נשלטים כך שיתרום לפיקוח יעיל על הקבוצה, וכן יקבע מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידי נשלטים שיכללו, לכל הפחות, את המפורט להלן:
- (א) הנחיות שיבטיחו כי תאגידי נשלטים יעבירו לתאגיד הבנקאי את המידע הדרוש לו על מנת לקיים ברמה הקבוצתית מעקב שוטף, פיקוח ובקרה על עסקי הקבוצה ועל היקף הסיכונים, הכל בכפוף לכל דין;
 - (ב) הנחיות להקמת יחידת מטה שתרכז ותנתח את המידע האמור על שלוחות ותדווח להנהלת התאגיד הבנקאי על תמצית המידע ועל המלצותיה, על פי מתכונת דיווח שיאשר;
 - (ג) הנחיות ונהלים שיבטיחו כי המבקר הפנימי יקבל את כל המידע והמסמכים הדרושים לו, לפי שיקול דעתו, לשם קיום הביקורת הפנימית ולשם וידוא קיום ביקורת פנימית נאותה באותם תאגידי נשלטים בהם הוא אינו משמש כמבקר פנימי, לרבות: תכניות עבודה של

המבקרים הפנימיים בתאגידים נשלטים, דיווחים על אירועים חריגים בתאגידים אלה וכל מידע וחומר הדרוש מדירקטורים של גופים אלה או מחברי הנהלותיהם ומכל עובד מעובדיהם, הכל כפוף לכל דין.

על הדירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב בהנחיות הכוללות של הקבוצה, שנקבעו על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי השולט, ככל שהם מתיישבים עם טובתו של התאגיד הנשלט ועם הוראת סעיף 11 לחוק החברות.

פונקציות ביקורת ובקרה

11. בדיון על עבודת פונקציות הביקורת והבקרה על פי סעיף 6(ב), יודא הדירקטוריון שימוש יעיל של התאגיד הבנקאי בעבודת פונקציות הביקורת והבקרה המספקות בדיקה וביטחון בלתי תלויים באשר לפעולות התאגיד הבנקאי וביצועיו, ובפרט:
- (א) יודא עצמאות, אובייקטיביות ואפקטיביות עבודת פונקציות הביקורת והבקרה;
 - (ב) יבטיח את כשירות פונקציות הביקורת והבקרה והקצאת משאבים נאותים לעבודתן;
 - (ג) יודא טיפול יעיל של ההנהלה בממצאי פונקציות הביקורת והבקרה.

מנהל כללי

12. בדיון על מינוי, הערכת ביצועים ופיטורים של מנהל כללי על פי סעיף 6(טז) הדירקטוריון:
- (א) ימנה לתאגיד הבנקאי מנהל כללי אחד בלבד;
 - (ב) יקבע את תהליך המינוי של המנהל הכללי;
 - (ג) יגדיר בצורה מפורטת את אופן העבודה וחובותיו של המנהל הכללי כלפי הדירקטוריון;
 - (ד) יטיל על המנהל הכללי חובה לדווח לדירקטוריון באופן שוטף על פעולותיו, ויגדיר את הדיווחים שעליו לדווח לרבות הדיווחים המפורטים בסעיף 8.

הדרג הבכיר

13. בדיון על מדיניות מינוי והערכת ביצועים של הדרג הבכיר על פי סעיף 6(יז), הדירקטוריון, בין היתר:
- (א) יאשר מינוי חברי הנהלה על ידי המנהל הכללי. הדירקטוריון רשאי לקבוע שמינויים לתפקידים בכירים נוספים מחייבים את אישורו;
 - (ב) יקיים דיון בנסיבות הפסקת עבודה של פונקציות ביקורת ובקרה מרכזיות.
 - (ג) יקבע קריטריונים ותנאי סף המבטיחים כי המועמדים לתפקידים בכירים מתזיקים בכישורים הולמים וראויים לניהול ענייני התאגיד הבנקאי;
 - (ד) יודא שקיימת תכנית נאותה לקיום עתודה ניהולית ראויה בתאגיד הבנקאי.

14. בטל.

קוד אתי

15. בדיון על הקוד האתי על פי סעיף 6(כה) הדירקטוריון, בין היתר:
- (א) יקבע קוד אתי שיגדיר ערכים וסטנדרטים גבוהים של התנהגות מקצועית ואחראית אשר ינחו את התאגיד הבנקאי בפעילותו השוטפת ויטייחו לנשאים כגון: שחיתות, עסקים פרטיים, התנהגות לא אתית וחוסר הוגנות כלפי לקוחות;
- (ב) יוודא נקיטת צעדים שיבטיחו כי הסטנדרטים האמורים בסעיף קטן (א) יופצו ויישמו ברחבי התאגיד הבנקאי;
- (ג) יוודא קיום מנגנונים המעודדים דיווח על מעשים בלתי חוקיים או בלתי אתיים, תוך מתן הגנה נאותה לעובדים המתלוננים מפני השלכות שליליות.

ניגודי עניינים

16. בדיון על מדיניות למניעת ניגודי עניינים והבקרות בגינם על פי סעיף 6(כו), הדירקטוריון, בין היתר:
- (א) יקבע הנחיות לגבי עסקאות עם אנשים קשורים כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312.
- (ב) יקבע מנגנוני הפרדה בין הפעילויות של התאגיד הבנקאי במגזרים שונים, בין הפעילויות של התאגיד הבנקאי לפעילויות של תאגידים נשלטים או בין הפעילויות של התאגיד הבנקאי והפעילויות של הקבוצה אליה הוא קשור, אם עלולים להיות ניגודי עניינים.

פעילויות נעדרות שקיפות

17. בדיון על "פעילויות נעדרות שקיפות" על פי סעיף 6(כז), על הדירקטוריון להבטיח שיש לתאגיד הבנקאי מדיניות ונהלים נאותים שלפיהם ניתן:
- (א) לוודא שאכן נדרשת הפעילות במבנה היוצר שקיפות מוגבלת, ואם לא, לסגור אותה או לשנות את המבנה;
- (ב) להגדיר ולהבין את מטרת הפעילות ולהבטיח שביצועה בפועל תואם את המטרה שלשמה יועדה;
- (ג) לזהות, למדוד ולנהל את כל הסיכונים המהותיים העולים מפעילות כאמור, כולל סיכונים משפטיים (לרבות איסור הלבנת הון ומימון טרור) וסיכונים מוניטיביים;
- (ד) לפקח על הערכות סדירות הבחנות את הציות לכל הדינים הרלוונטיים, כמו גם את הציות למדיניות הפנימית של התאגיד הבנקאי;
- בסעיף זה - "פעילויות נעדרות שקיפות" הן פעילויות באמצעות גופים בעלי מבנה בעלות מורכב (כגון: גופי נאמנות וגופים למטרה מיוחדת) ופעילויות של תאגיד בעבור עצמו או בעבור אחרים בתחומי שיפוט בהם מנגנוני האכיפה והשקיפות חלשים או במדינות אותן קבע התאגיד הבנקאי כ "Offshore".

תכניות הדיונים

18. הדירקטוריון ידון בנושאים המפורטים בסעיף 6 בתדירות המפורטת להלן:
- (א) בנושא הנידון בסעיף קטן (א), לפחות אחת לשלוש שנים; בנושאים הנידונים בסעיפים קטנים (ב), (ג), (ה) (ו) (ז-יז), (יט) - לעניין הערכת הביצועים בלבד, לפחות אחת לשנה;
- (ב) בנושאים הנידונים בסעיפים קטנים (ט), (י) - לעניין אירועים חריגים מהותיים, (יג), (טו(1)), (טז) - לעניין מינוי ופיטורים, (כב), (כג), (כד), ו - (זז), בסמוך לאירוע, לקבלת הדוחות, להחלטות, להודעות או לדרישה, בהתאם לנסיבות העניין;
- (ג) בסעיף קטן (ז) - תקציב:
- (1) התקציב יוגש לא יאוחר מסוף חודש דצמבר של השנה הקודמת לשנת התקציב הנדונה; עם זאת, ניתן לאשר תקציב כולל כאמור, לא יאוחר מסוף חודש ינואר של שנת התקציב הנדונה ובלבד שעד סוף דצמבר של השנה הקודמת, אושר תקציב זמני לשנת התקציב הנדונה או לחודש ינואר עצמו;
- (2) הדירקטוריון יבצע מעקב שוטף, לפחות אחת לרבעון, אחר ביצועו בפועל של התקציב;
- (ד) בסעיף קטן (ח) - מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי:
- (1) הדירקטוריון יעודכן לפחות אחת ל-6 שבועות וידון לפי הצורך במצבו העסקי של התאגיד הבנקאי על פי הדו"ח החודשי המפורט בסעיף 8(א);
- (2) הדירקטוריון ידון אחת לשלושה חודשים במצבו העסקי של התאגיד הבנקאי, בין היתר, על בסיס מסמך החשיפות לסיכונים המפורט בסעיף 8(ב).
- (ה) בסעיף קטן (יד) - דוחות לציבור - יש לדון בדוחות לפני אישורם: אחת לרבעון בדוחות הרבעוניים ואחת לשנה בדוחות השנתיים.
- (ו) בסעיף קטן (טו(2)) - הודעת רואה חשבון המבקר על קיום ספקות בדבר המשך קיומו של תאגיד כעסק חי - הדיון יתקיים לא יאוחר משלושה ימים ממועד קבלת ההודעה, זאת לפני שיאושרו הדוחות הכספיים;
- (ז) ביתר הסעיפים הקטנים, הדירקטוריון יקבע מראש את תדירות הדיון בהם, ובלבד שיקיים דיון בהקדם עם היווצרותם של תנאים המחייבים זאת.

אישור אמצעים ומעקב אחר ביצוע החלטות

19. (א) הדירקטוריון יוודא קיומם של אמצעים מספקים ליישום החלטותיו ויעקוב אחר יישומן.
- (ב) במקרים שהדירקטוריון נדרש לקבוע הנחיות, ייקבעו נהלים כתובים לטיפול בנושאים המפורטים. בנהלים ייקבע ויוגדר מיהו הגוף המוסמך לטפל בנושאים אלה וכן תיקבע דרך הטיפול בהם, וחובת הדיווח לדירקטוריון בנושא שהטיפול בו הועבר לאדם או לגוף אחר בתאגיד הבנקאי.

ישיבות ללא נוכחות ההנהלה

20. (א) לפחות אחת לשנה יקיים הדירקטוריון דיון ללא נוכחות חברים מההנהלה, במסגרתו ידון בנושאים הבאים:
- (1) הערכת ביצועי המנהל הכללי ותפקוד ההנהלה;
 - (2) הערכת איכות המידע המתקבל מההנהלה בישיבות הדירקטוריון ולרבות: היקף, סוג המידע ותדירותו;
 - (3) שכר ותגמולים לדרג הבכיר;
 - (4) הערכת פונקציות הביקורת והבקרה ואפקטיביות הבקורות בתאגיד הבנקאי;
 - (5) נושאים נוספים הקשורים במערכת היחסים בין ההנהלה והדירקטוריון.
- (ב) אחת לשנתיים יקיים הדירקטוריון דיון בהערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון כאמור בסעיף 59;

האצלת סמכויות לוועדות הדירקטוריון

21. הדירקטוריון רשאי להיעזר בוועדות המתמחות בעניינים ספציפיים שיפעלו כמפורט בפרק ו' להוראה זו:
- (א) הדירקטוריון ידון ויחליט באלו מהנושאים יאציל מסמכותו לוועדה מטעמו; הדירקטוריון לא יאצול באופן בלתי מוגדר או באופן שיורי סמכויות לוועדה מוועדותיו, אלא אם כן בחן את משמעות ריכוז הסמכויות כאמור.
 - (ב) החלטה על הקמת ועדה תיקבע במליאת הדירקטוריון. כאשר הדירקטוריון מקים ועדה, יקבע את הרכבה, את סמכויותיה ואת תפקידיה ויאשר את נהליה.
 - (ג) החלטות המתקבלות בוועדות בנושאים המפורטים בסעיף 6, ידווחו בכתב למליאת הדירקטוריון הקרובה בצירוף חומר הרקע שהוגש לוועדה. בכל מקרה המליאה תקיים דיון נוסף בהחלטה, אם אחד הדירקטורים או יותר דרש זאת בתוך פרק זמן שיקבע על ידי הדירקטוריון.
 - (ד) למרות האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), הדירקטוריון אינו רשאי להאציל מסמכויותיו לוועדת דירקטוריון בנושאים המפורטים בסעיפים הבאים: 6(א), 6(ב) למעט סיכונים שאינם מהותיים או מרכיבים שאינם מרכזיים במסגרת ניהול הסיכון, 6(ה), 6(ז) למעט מעקב שוטף אחר ביצוע התקציב בפועל, 6(ח), 6(ט), 6(יג), 6(יד), 6(טו), 6(טז), 6(יז), 6(יט), 6(כ).
 - (ה) האמור בסעיף (ד) אינו חל בנושאים בהם קבלת החלטה במסגרת ועדה מתחייבת על פי כל דין או בנושאים לגביהם ניתן לדירקטוריון אישור מראש ובכתב של המפקח.

פרק ג': הרכב הדירקטוריון

כללי

21א. ביצוע תפקידי הדירקטוריון בצורה נאותה דורש קיום דיונים אפקטיביים בנושאים השונים העולים לסדר היום. דיון אפקטיבי מתקיים, בין היתר, כאשר הדירקטורים מייצגים מגוון תחומים ומבטאים דעות שונות המונעות "חשיבה קבוצתית".

מספר הדירקטורים

22. (א) הדירקטוריון יורכב ממספר חברים אשר יעודד יעילות ודיון אסטרטגי מהותי, ובלבד שהדירקטוריון יכלול לא פחות מ-7 דירקטורים ולא יותר מ-10.
- (ב) הפך תאגיד בנקאי לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, ומספר החברים בדירקטוריון שלו ערב הפיכתו לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה היה נמוך מ-10, רשאי המפקח לקבוע לתאגיד הבנקאי כאמור הוראות בדבר עלייה הדרגתית במספר החברים בדירקטוריון עד להשלמת המספר ל-10 חברים, ולשם כך הוא רשאי לקבוע לאותו תאגיד בנקאי מספר מירבי של חברים כאמור לשנה או לשנים מסוימות, שיתחשב, בין השאר, בצרכי התאגיד הבנקאי בתקופה שלאחר הפיכתו לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, לרבות הצורך באיזון בתמהיל החברים הוותיקים ביחס לחברים החדשים.
- (ג) תאגיד בנקאי שאינו בנק ושמהות עסקיו והיקפם אינם מצדיקים מינוי 7 חברים לדירקטוריון רשאי, באישור המפקח, למנות מספר קטן יותר של חברי דירקטוריון.
- (ד) תאגיד בנקאי הסבור כי לצורך תפקודו התקין של הדירקטוריון נדרש לו מספר גבוה יותר של דירקטורים, רשאי, באישור המפקח, למנות מספר גדול יותר של חברי דירקטוריון.

עובדי התאגיד הבנקאי כדירקטורים

23. עובדי התאגיד הבנקאי לא ימונו כדירקטורים.

דירקטורים חיצוניים

24. (א) לפחות שליש מהדירקטורים יהיו דירקטורים חיצוניים.
- התאגיד הבנקאי רשאי למנות בין הדירקטורים החיצוניים כאמור את הדירקטורים החיצוניים ואת הדירקטורים הבלתי תלויים שמונו לפי חוק החברות; אלא אם נאמר במפורש אחרת, יחולו על הדירקטורים כאמור, נוסף על ההוראות הרלוונטיות בחוק החברות, כל הוראות המתייחסות לדירקטורים חיצוניים בהוראה זו.
- (ב) לצורך הוראה זו, "דירקטור חיצוני" – מי שמתקיימים לגביו התנאים להלן:
- (1) הדרישות המפורטות בסעיף 240 לחוק החברות, אולם לעניין פסקה זו:
- (i) "שליטה" - כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי).

(ii) "כשירות מקצועית" - תואר אקדמאי כנדרש באחד התנאים האמורים בפסקאות (1) או (2) לסעיף 2(א) לתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית) התשס"ו-2005, **וכן** בעל ניסיון כנדרש בפסקה (3) בו.

(iii) "זיקה" – בנוסף לקבוע בסעיף 240 (ב) לחוק החברות, יראו זיקה המונעת מינוי גם כאשר מתקיימת זיקה למחזיק מעל 5% מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי.

(2) הוא או קרובו אינו מחזיק במניות התאגיד הבנקאי, במניות תאגיד נשלט, במניות תאגיד השולט בתאגיד הבנקאי, או במניות תאגיד בנקאי הנשלט בידי מי מהם; לעניין פסקה זו:

(i) "שליטה" - כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי).

(ii) "מחזיק" – כהגדרת "החזקה" בחוק הבנקאות (רישוי), למעט החזקה בשיעור שאינו עולה על 1% מההון הנפרע של תאגיד שמניותיו נסחרות בבורסה;

(iii) "קרוב" - בן זוג, הורה או צאצא.

(ג) הוראות סעיפים 239(ד), 241, 244, 245(א), 245(ב), 246, 247, ו-249 לחוק החברות יחולו על דירקטור חיצוני לפי הוראה זו.

(ד) על אף הקבוע בסעיף 245(ב) לחוק החברות, המפקח רשאי להפסיק כהונה של דירקטור חיצוני, שאינו דירקטור חיצוני שמונה לפי חוק החברות, בהתאם לסעיף 11א(ה) לפקודה, וכן לאשר לתאגיד בנקאי להעלות לסדר היום של האסיפה הכללית את הצעתו של בעל מניות להפסקת כהונתו של דירקטור חיצוני כאמור, אם בעל המניות רשאי לעשות כן על פי חוק החברות ותקנון התאגיד הבנקאי.

(ה) המפקח רשאי, במקרים חריגים, לאשר מועמד לתפקיד "דירקטור חיצוני" אף אם לא התקיימו כל התנאים המפורטים בסעיף קטן (ב), ובלבד שאם מדובר בדירקטור חיצוני שמונה לפי חוק החברות או בדירקטור בלתי תלוי שמונה לפי חוק החברות, התקיימו כל התנאים הקבועים לעניין זה בחוק החברות.

כשירות הדירקטוריון

25. בנוסף לתנאי הכשירות החלים על כל אחד מהדירקטורים כמפורט בסעיף 30, הדירקטוריון יהיה בעל ידע וכישורים, מיומנויות וניסיון נאותים באופן קולקטיבי, התואמים את האסטרטגיה ומאפייני הפעילות של התאגיד הבנקאי, ובלבד שיתקיימו התנאים האלו:

(א) לפחות שליש מכלל הדירקטורים יהיו בעלי "ניסיון בנקאי".

לעניין זה, "בעל ניסיון בנקאי" ייחשב אחד מאלה:

(i) מי שכיהן לפחות שלוש שנים במשרה בכירה בבנק או בבנק בחו"ל, ואשר עסק בניהול או בבקרה של תחום ליבה או של סיכון מהותי לתאגיד הבנקאי בו הוא מכהן כדירקטור;

"משרה בכירה" לעניין סעיף זה - מנהל המדווח ישירות למנכ"ל וכן מי שמדווח ישירות אל מנהל כאמור ברישא, ולרבות מבקר פנימי.

(ii) שימש כשותף, האחראי על ניהול ביקורת בתאגיד בנקאי, לרבות ידע בבניית תהליכי SOX במשך תקופה מצטברת של לפחות 5 שנים, במשרד רו"ח מבקר (מותנה בקיום כללי אי התלות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים, ובהוראות כל דין).

(iii) כיהן כדירקטור בתאגיד בנקאי במשך תקופה מצטברת של לפחות 9 שנים או כיו"ר דירקטוריון במשך תקופה מצטברת של לפחות שלוש שנים.

(iv) מי שאישר המפקח כבעל ניסיון מקביל.
עבור תאגידים בנקאיים שאינם בנקים או תאגידים בנקאיים שהם חברות בת של בנק, לפחות חמישית מכלל הדירקטורים יהיו בעלי ניסיון בנקאי.

(ב) לפחות חמישית מכלל הדירקטורים יהיו בעלי "מומחיות חשבונאית ופיננסית" כמשמעותה לפי סעיף 240 לחוק החברות.

(ג) לפחות מחצית מכלל הדירקטורים יהיו בעלי כשירות מקצועית כאמור בסעיף 24(ב)(1)(ii).

(ד) לפחות דירקטור אחד יהיה בעל ידע וניסיון מוכח בתחומי טכנולוגיית המידע.

סעיף קטן זה לא יחול על תאגידים בנקאיים שהינם חברות בת של תאגידים בנקאיים ומקבלים מהם שירותי טכנולוגיות מידע.

(ה) למען הסר ספק, דירקטור העומד במספר כשירויות, כנדרש בסעיף זה, יכול להימנות במסגרת השיעור הנדרש על פי אותם הסעיפים.

ידיעת השפה העברית

26. (א) הדירקטורים יהיו בקיאים בשפה העברית, לפחות ברמת הקריאה והדיבור, באופן המאפשר קריאת חומר הרקע לישיבות והשתתפות פעילה בדיונים.

(ב) המפקח רשאי, במקרים חריגים, לפטור דירקטור מהדרישה כאמור בסעיף (א).

חידוש אישור מינוי כדירקטור

27. בטל.

פרק ד': יושב ראש הדירקטוריון

יושב ראש הדירקטוריון

28. בראש הדירקטוריון יכהן יושב ראש.

יושב ראש הדירקטוריון הינו הגורם האחראי לתפקודו התקין של הדירקטוריון ולקיום החובות המוטלים עליו. ליו"ר תרומה משמעותית לשמירה על האיזונים והבלמים בממשל התאגידי בתאגיד הבנקאי בין הדירקטוריון, ההנהלה הבכירה, בעלי השליטה ובעלי עניין אחרים. יושב ראש הדירקטוריון נדרש להיות בעל ניסיון מתאים, יכולות ואיכויות אישיות על מנת למלא את תפקידו.

(א) על יושב ראש הדירקטוריון יחולו כל החובות המוטלות על דירקטור.

(ב) יושב הראש צריך לעודד קיום דיונים חופשיים המאפשרים הבעת דעות שונות ולדאוג שהחלטות מתקבלות על בסיס מידע הולם.

(ג) בהיעדרו של יושב ראש הדירקטוריון, ימלא את מקומו אחד מהדירקטורים.

(ד) בעל שליטה או קרובו לא יכהנו כיושב ראש דירקטוריון.

(ה) דירקטור חיצוני לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון בתאגיד בנקאי עם גרעין שליטה.

(ו) לא יכהן אדם כיושב ראש הדירקטוריון אלא אם הוא משתתף באופן קבוע בישיבות דירקטוריון.

(ז) הדירקטוריון יקבע מדיניות למשך כהונה מקסימלי של יושב ראש הדירקטוריון.

יושב ראש הדירקטוריון תושב חוץ

29. בטל.

פרק ה': כשירות לכהן כדירקטור

כשירות דירקטור

30. (א) דירקטור בתאגיד בנקאי יהיה יחיד.
- (ב) לכל אחד מהדירקטורים יהיו כישורים הולמים למשרתו ובפרט: השכלה, ידע, ניסיון או מומחיות באחד או יותר מהתחומים הבאים: בנקאות, כספים, פעילות כלכלית או עסקית, משפט, מימון, חשבונאות, ניהול סיכונים, ציות רגולטורי (Regulatory Compliance), טכנולוגיית מידע, אבטחת מידע (לרבות סייבר) או תחום אחר שאישר המפקח.

ניגוד עניינים דרך קבע

31. (א) לא יכהן כדירקטור אדם שעסקיו או עיסוקיו השוטפים, יוצרים ניגוד של עניינים בדרך של קבע בינו לבין התאגיד הבנקאי או שקיים חשש כי הם עלולים ליצור ניגוד עניינים בדרך של קבע בינו לבין התאגיד הבנקאי.
- (ב) מבלי לגרוע מהאמור לעיל, לא ימונה ולא יכהן כדירקטור בתאגיד בנקאי, מי שהוא דירקטור, חבר בוועדת השקעות, חבר בוועדת אשראי או עובד (כל אלה בסעיף זה – **נושא משרה**) בגופים הבאים:

(1) בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד אחר הנשלט על ידי תאגיד בנקאי אחר או בתאגיד השולט בתאגיד בנקאי אחר, אם אלה אינם נמנים על אותה קבוצה בנקאית או על השולטים בה.

יובהר, כי אין באמור לעיל משום היתר לכהונה האסורה לפי סעיף (ב)(2) להלן.

(2) בתאגיד נשלט בידי התאגיד הבנקאי (בין אם הוא תאגיד בנקאי ובין אם לאו); למען הסר ספק, האמור בפסקה זו אינו חל על כהונה מקבילה בחברות אחיות באותה הקבוצה הבנקאית, ובלבד שאין ביניהן ניגוד עניינים דרך קבע.

(3) בגוף פיננסי או בתאגיד השולט בגוף פיננסי, במקרה בו התאגיד הבנקאי גדול, או שהגוף הפיננסי גדול.

למרות האמור לעיל, תותר כהונה או מינוי של דירקטור בתאגיד בנקאי גדול במקביל לכהונתו כנושא משרה בגוף פיננסי קטן או בתאגיד השולט בגוף פיננסי קטן, ולהפך.

לעניין פסקה זו, במקרה שבו המועמד מכהן בתאגיד בנקאי גדול במקביל למועמדותו או כהונתו במספר גופים פיננסיים קטנים באותה קבוצה, כהונה מקבילה כאמור לא תתאפשר אם סך נכסי אותם גופים פיננסיים באותה קבוצה, בהם נושא המשרה מכהן או מועמד לכהן, עולה על 2 מיליארד ש"ח.

במקרה שבמהלך כהונה מותרת לפי פסקה זו, החל להתקיים אחד מהתנאים המנויים לעיל האוסרים את הכהונה במקביל (להלן בסעיף זה – **מועד השינוי**), יהא הדירקטור רשאי להמשיך לכהן במקביל עד תום 6 חודשים ממועד השינוי או עד האסיפה השנתית הקרובה, לפי המאוחר ולגבי דירקטור חיצוני עד להשלמת שלוש שנות הכהונה.

(4) לא יכהנו יותר משני דירקטורים בקבוצה בנקאית כלשהי, במקביל לכהונתם כנושאי משרה במי מהגופים המנויים בנספח ג', המשתייכים לאותה קבוצה.

יובהר, כי אין באמור לעיל משום היתר לכהונה האסורה לפי סעיפים (ב) (1) ו(ב) (3) לעיל.

לעניין סעיף קטן זה:

"גוף פיננסי" – כל אחד מאלה:

(1) גוף מוסדי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

(2) מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

גוף פיננסי שסך נכסיו אינו עולה על 2 מיליארד ש"ח. – **"גוף פיננסי קטן"**

גוף פיננסי שסך נכסיו עולה על 10 מיליארד ש"ח. – **"גוף פיננסי גדול"**

על פי הדוח הכספי השנתי האחרון, לרבות נכסים המנוהלים על ידו עבור אחרים ולרבות נכסים של גופים פיננסיים בשליטתו. – **"סך נכסיו"**

לרבות מי שמתקיימים בינו לבין הגוף קשרים מקצועיים דרך קבע. – **"עובד"**

תאגידים בנקאיים או גופים המנויים בנספח ג', הנשלטים, במישרין או בעקיפין, על ידי אותו בעל שליטה. – **"קבוצה" או "קבוצה בנקאית"**

תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, אינו עולה על 2 מיליארד ש"ח. – **"תאגיד בנקאי קטן"**

תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, עולה על 10 מיליארד ש"ח. – **"תאגיד בנקאי גדול"**

(ג) לא ימונה כדירקטור אדם שכיהן כדירקטור בתאגיד בנקאי אחר ולא חלפה שנה מיום שחדל לכהן כדירקטור כאמור, אלא בהסכמת הדירקטוריון שהיה חבר בו, או בהסכמת המפקח לאחר התייעצות עם יושב ראש הדירקטוריון שהיה חבר בו.

(ד) הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים שיש בהם פוטנציאל לניגוד עניינים דרך קבע, אשר יתייחסו, בין היתר, לאלה:

- (1) היקף העסקים שמתקיים בהם ניגוד העניינים;
- (2) מהותיות העסקים שמתקיים בהם ניגוד עניינים לעסקי התאגיד הבנקאי ולדירקטור;

עיסוקים אחרים

32. לא יכהן אדם כדירקטור אם עיסוקיו האחרים אינם מותרים זמן מספיק בידו למילוי תפקידיו ככזה.

פרק ו': ועדות הדירקטוריון

ועדות חובה

33. בהמשך לאמור בסעיף 21, הדירקטוריון ימנה את הוועדות האלו:

- (א) ועדת ביקורת כמפורט בסעיפים 35 ו- 36;
- (ב) ועדת תגמול כמפורט בסעיף 38;
- (ג) ועדה לניהול סיכונים כמפורט בסעיף 39.

הרכב ועדות דירקטוריון ודרכי עבודתן

34. (א) בנוסף לוועדות החובה, כאמור בסעיף 33, ועדות הדירקטוריון ותחומי אחריותן יקבעו בהתבסס על מאפייני הבנק, לרבות גודלו, גודל הדירקטוריון, יעדי האסטרטגיים, סביבת הפעילות ופרופיל הסיכון.

(ב) ועדות הדירקטוריון תורכבנה מדירקטורים בלבד ומספר החברים בוועדה לא יפחת מ- 3 ולא יעלה על 7 דירקטורים.

הרכב הוועדות יהיה על פי היחס הקבוע בסעיף 24(א), וכן יחול האמור בסעיף 28(ד) לעניין כהונה כיו"ר ועדה.

(ג) למרות האמור בסעיף קטן (ב), בוועדות הבאות יהיה רוב של דירקטורים חיצוניים:

(1) ועדת ביקורת;

(2) ועדת עסקאות עם אנשים קשורים (אם הוקמה).

(3) ועדת תגמול, למעט כאמור בסעיף 38(ו).

(ד) בעת שיבוץ הדירקטורים לוועדות השונות, יתחשב הדירקטוריון בכישורי הדירקטורים ובניסיונם ויתייחס לנושא שמתמחה בו הוועדה;

(ה) הדירקטוריון יבחן את הצורך ברוטציה בין חברי הוועדות, וכן ברוטציה של יושבי הראש של הוועדות;

(ו) הוראות פרק ז' לעניין ישיבות הדירקטוריון יחולו על ועדות הדירקטוריון, אלא אם נאמר במפורש שההוראה חלה רק על מליאת הדירקטוריון.

ועדת הביקורת – הרכב ודרכי עבודה

35. (א) הדירקטוריון ימנה "ועדת ביקורת", ויחולו עליה הוראות סעיף 115 לחוק החברות והוראות סימן ח' לפרק השלישי בחלק השלישי של החוק האמור, בשינויים המחוייבים, וכן הקבוע בהוראה זו, ואולם בתאגיד בנקאי שהוא חברה פרטית, רשאי לכהן בוועדת ביקורת דירקטור המועסק בידי תאגיד בנקאי השולט לבדו בתאגיד הבנקאי האמור או המועסק בתאגיד אחר שבשליטת התאגיד הבנקאי השולט כאמור.

(ב) בנוסף לאמור בסעיף 34(ג) (1) יושב ראש ועדת הביקורת יהיה דירקטור חיצוני, ולפחות שני דירקטורים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

(ג) המניין החוקי לישיבות ועדת הביקורת ולהחלטותיה הוא מרבית חבריה, ובלבד שמרביתם דירקטורים חיצוניים.

- (ד) יושב ראש ועדת ביקורת אשר על אף בקשת המבקר הפנימי, לא כינס את הוועדה לדיון בנושא שפירט המבקר הפנימי בדרישתו, תוך זמן סביר ממועד הבקשה, כאמור בסעיף 116(ב) לחוק החברות, ישמור תיעוד מפורט שיובא לידיעת הדירקטורים בנוגע לנימוקים לאי-כינוס ישיבה כאמור.
- (ה) לפחות אחת לשנה, תקיים ועדת הביקורת ישיבה עם כל אחד מבעלי התפקידים הבאים, בנוכחות חברי הוועדה ובעל התפקיד הרלוונטי בלבד:
- (1) המבקר הפנימי;
 - (2) רואה החשבון המבקר;
 - (3) קצין הציות, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308;
 - (4) היועץ המשפטי;
 - (5) החשבונאי הראשי, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 305;
 - (6) האחראי על איסור הלבנת הון שמונה לפי סעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000;
 - (7) מנהל הסיכונים הראשי, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310.
- (ו) קבלת ההחלטות בישיבות ועדת ביקורת והוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים תיעשה בנוכחות חברי הוועדה בלבד ובעלי תפקידים שנוכחותם מתאפשרת על פי חוק החברות, בתנאים שנקבעו שם.
- (ז) ועדת הביקורת תקיים לפחות שש ישיבות בשנה.
- (ח) ועדת הביקורת תקבע את התקציב הנדרש לה להעסקת יועצים חיצוניים בלתי תלויים, ככל שלדעתה נדרש על מנת למלא את חובותיה.

ועדת הביקורת – תפקידים

36. (א) ועדת הביקורת אחראית לטפל בדוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים כמפורט להלן:
- (1) ועדת הביקורת תדון ותחליט בממצאי דוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים שיובאו בפניה. על הוועדה לוודא שהדיון בממצאים יתקיים תוך תקופה סבירה ממועד הגשתם על ידי המבקרים:
 - (i) דוחות ביקורת פנימיים - יושב ראש ועדת הביקורת בהתייעצות עם המבקר הפנימי, יקבע מהם דוחות הביקורת הפנימית המהותיים שיובאו בשלמותם בפני ועדת הביקורת. הוועדה רשאית לקבוע כי תובא בפניה תמצית מדוחות הביקורת האחרים של המבקר הפנימי או הדוחות המלאים, כפי שתמצא לנכון.
 - (ii) דוחות ביקורת חיצוניים – הוועדה תדון בדוחות הביקורת של המפקח, של רשויות פיקוח אחרות ושל רואה החשבון המבקר. לגבי דוחות ביקורת של המפקח, הדיון ייערך תוך תקופה שלא תעלה על 45 יום מיום קבלת הדו"ח על ידי התאגיד הבנקאי;

לגבי הדוח המפורט והדוח המשלים של רואה החשבון המבקר יחול הקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 303.

(2) ועדת הביקורת, בהתייעצות עם יושב ראש הדירקטוריון, תעביר דוחות ביקורת מהותיים לדיון במליאת הדירקטוריון.

(3) ועדת הביקורת תוודא כי ההנהלה נקטה פעולות ראויות בעיתוי הנדרש לשם תיקון הליקויים שצוינו בדוחות הביקורת.

(4) ועדת הביקורת תדון אחת לחצי שנה בדיווח של המבקר הפנימי, שיכלול את הדרישות העולות מדוחות ביקורת חיצוניים שהטיפול בהן טרם הושלם ואת מצב הטיפול בהן. במקרים של עיכוב בטיפול, תדון הוועדה בסיבות לעיכוב ובלוחות הזמנים להשלמת הטיפול.

(ב) ועדת הביקורת אחראית לפקח על המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי ובכלל זה:

(1) פונקציית הביקורת הפנימית תהיה כפופה ליושב ראש הדירקטוריון ותדווח לדירקטוריון באמצעות ועדת הביקורת.

(2) ועדת הביקורת תמליץ לוועדת התגמול על שכרו ותגמוליו של המבקר הפנימי ועל קידומו.

(3) ועדת הביקורת תדון ותמליץ בפני הדירקטוריון על אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי לרבות היקף הביקורות ותדירותן. לעניין זה, על ועדת הביקורת להתייחס, בין היתר, למסגרת הרצויה של הביקורת הפנימית בתאגידים נשלטים בישראל ומחוץ לישראל.

(4) ועדת הביקורת תערוך מעקב אחר ביצוע תכנית העבודה של המבקר הפנימי.

(ג) ועדת הביקורת תהיה רשאית להטיל על פונקציית הביקורת הפנימית בהתראה סבירה, ביצוען של בדיקות מיוחדות, בנוסף לבדיקות שנקבעו בתוכנית העבודה של הפונקציה.

(ד) ועדת הביקורת אחראית לפקח על עבודת רואה החשבון המבקר של התאגיד הבנקאי ובכלל זה:

(1) תקיים דיון על אפשרות החלפת רואה החשבון המבקר של התאגיד הבנקאי כמפורט בסעיף 4 בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302;

(2) תביא את עמדתה בפני האסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי שעל סדר יומה סיום כהונתו של רואה החשבון המבקר או אי-חידוש הכהונה;

(3) תמליץ לאסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי או לדירקטוריון לגבי תגמול לרואה החשבון המבקר;

(4) הוראות נוספות לעניין הפיקוח של ועדת הביקורת על רואה החשבון המבקר, דיווחיו וההתקשרות עמו, יהיו כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין אחרות (כגון: הוראות מס' 302, 303 ו- A304).

(ה) ועדת הביקורת תבחן את הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של התאגיד הבנקאי, תדון ותמליץ לדירקטוריון על אישורם.

(ו) ועדת הביקורת תעשה שימוש בעבודת פונקציית הביקורת על מנת לבחון את אפקטיביות הבקורות הפנימיות המרכזיות בתאגיד הבנקאי.

לצורך הערכת אפקטיביות הבקורות פנימיות לדיווח הכספי או לביקורת, תקבע ועדת הביקורת נהלים, שיסדירו, בין היתר:

- (1) את אופן הקבלה והטיפול על ידי התאגיד הבנקאי בתלונות בנוגע לנושאים הקשורים לדיווח הכספי והבקורות הפנימיות עליו או לביקורת.
 - (2) העברה אנונימית וסודית, לרבות על ידי עובדים של התאגיד הבנקאי, של חששות הקשורים לדיווח הכספי או לביקורת השנויים במחלוקת.
- (ז) ועדת הביקורת תדון בעסקאות כאמור בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312, במידה וועדת העסקאות עם אנשים קשורים לא דנה בעסקאות אלו.

ועדת עסקאות עם אנשים קשורים

37. (א) הדירקטוריון רשאי למנות ועדת עסקאות עם אנשים קשורים, שתדון בנושאים המפורטים בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312, שלא נדונו בוועדת הביקורת.
- (ב) ההוראות והמגבלות החלות על ועדת ביקורת יחולו בהתאמה גם על ועדת עסקאות עם אנשים קשורים.

ועדת תגמול – הרכב ודרכי עבודה

38. (א) בתאגיד בנקאי שסעיף 118א לחוק החברות חל עליו, תמונה ועדת תגמול כמשמעותה בסעיף האמור בחוק החברות, ולפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.
- (ב) בתאגיד בנקאי שסעיף 118א לחוק החברות אינו חל עליו, תמונה ועדת תגמול שרוב חבריה יהיו דירקטורים חיצוניים, יושב ראש הוועדה יהיה דירקטור חיצוני, ולפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.
- (ג) ועדת הביקורת שמתקיימים בה התנאים האמורים בסעיף קטן (א) או (ב) לעניין הרכב ועדת תגמול, לפי העניין, למעט הדרישה כי לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה, יכולה לשמש גם כוועדת תגמול.
- (ד) המניין החוקי לישיבות ועדת תגמול ולהחלטותיה הוא מרבית חבריה, ובלבד שמרביתם דירקטורים חיצוניים.
- (ה) קבלת ההחלטות בישיבות ועדת תגמול תיעשה בנוכחות חברי הוועדה בלבד ובעלי תפקידים שנוכחותם מתאפשרת על פי חוק החברות, בתנאים שנקבעו שם.
- (ו) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) לעיל, תאגיד בנקאי רשאי לצרף לוועדת התגמול, בעת דיוניה במדיניות התגמול ובהסכמי התגמול של כלל העובדים, למעט עובדים מרכזיים, דירקטורים נוספים כחברי הוועדה. ועדת התגמול בהרכבה המורחב לא תחויב ברוב דירקטורים חיצוניים.

ועדת התגמול – תפקידים

- 38א. (א) ועדת התגמול תדון ותמליץ לדירקטוריון על מדיניות תגמול (כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), העקבית עם התרבות הארגונית של התאגיד הבנקאי, עם המטרות והאסטרטגיה של התאגיד הבנקאי לטווח הארוך ועם סביבת הבקרה שלו. תמריצי התגמול לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של התאגיד הבנקאי.
- (ב) הוועדה תאשר, לפני אישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית אם נדרש, את תנאי ההתקשרות של התאגיד הבנקאי עם נושאי משרה בכירה בו לעניין תגמולם כהגדרת מונחים אלה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), תוך התייחסות גם לעניינים המפורטים בחלק א' ובחלק ב' לתוספת ראשונה א' בחוק החברות; וכן תמליץ הוועדה לדירקטוריון על עקרונות הסכמי התגמול של עובדי התאגיד הבנקאי (שאינם נושאי משרה בכירה) או תאשרם, כפי שיוחלט, על מנת להבטיח כי ההסכמים מאוזנים ואינם מסכנים את איתנותו ויציבותו של התאגיד הבנקאי.
- (ג) הוועדה תהיה אחראית על תכנון מדיניות התגמול ותגיש לדירקטוריון את הערכתה לגבי אפקטיביות מדיניות ומנגנוני התגמול והעמידה בדרישות הפיקוחיות. הוועדה תקדיש תשומת לב מיוחדת להערכת המנגנונים המיושמים, בין היתר, על מנת לוודא שהם מביאים לידי ביטוי את כל סוגי הסיכונים, ואת רמות ההון והנזילות. בנוסף, בכל הקשור לשיפוי וביטוח, תבחן הוועדה נתונים עדכניים על כלל ההתחייבויות לשיפוי וסכומי הביטוח של נושאי המשרה הקיימים בתאגיד הבנקאי, וכן אומדנים לעלות האלטרנטיבית להתחייבות מראש לשיפוי (כגון עלות פרמיות שדורשות חברות הביטוח בגין פוליסה מקבילה לתנאי השיפוי).
- (ד) הוועדה תבחן, באופן פורמאלי, כיצד מנגנון התגמולים יגיב לאירועים עתידיים, חיצוניים או פנימיים, באמצעות ניתוח מגוון תרחישים.
- (ה) הוועדה תגדיר אילו דיווחים תקופתיים יוגשו לה, תוכנם ותדירותם. בנוסף, תגדיר הוועדה את המידע הפרטני שיוגש לה לקראת דיון בהתקשרות עם עובד בודד או קבוצת עובדים לגבי תגמול (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A). בין היתר, יוגדר, שלפני מתן המלצה או אישור כאמור בסעיף קטן (ב), יש להמציא לוועדה, זמן סביר לפני מועד הישיבה בה עניינים אלה נדונים, את עיקרי ההתקשרות וההסכמים הקודמים ואת עיקרי ההתקשרות וההסכמים המוצעים.
- (ו) הוועדה תוודא שלפחות אחת לשנה תיערך בדיקה של מנגנון התגמול ותפעולו. בבדיקה ייבחנו, בין היתר:
- (1) עמידת מנגנון התגמול במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון.
 - (2) עמידת מנגנון התגמול בדרישות שנקבעו בהוראה זו ובהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A ובדרישות כל דין, והאם תואם לנוהגים מקובלים.
 - (3) שלמות מנגנון התגמול.

- (4) מידת השפעת מנגנון התגמול על פרופיל הסיכון ועל התנהגות העובדים, ומידת התאמתו למטרות הארגוניות ולתיאבון הסיכון של התאגיד הבנקאי.
- (ז) הוועדה תעבוד בשיתוף פעולה הדוק עם ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים וועדת הביקורת.
- (ח) לוועדה תהיה גישה בלתי מוגבלת למידע ולניתוחים של פונקציות הביקורת והבקרה ומשאבי אנוש והיא תיעזר בפונקציות אלו בדיוניה.
- (ט) הוועדה תוכל להסתייע ביעוץ חיצוני. היועצים ימונו באופן שמבטיח שהיעוץ שניתן על ידם הינו בלתי תלוי ביעוץ שקיבלה ההנהלה הבכירה, ולא ייצור ניגודי עניינים מכל סיבה שהיא.

ועדת ניהול סיכונים

39. ועדת ניהול סיכונים תפעל כנדרש בהוראה 310, ובנוסף:

- (א) תדון ותגבש המלצות לדירקטוריון בנוגע לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) כאמור בסעיף 6 (ז);
- (ב) תקיים קשר שוטף עם מנהל הסיכונים הראשי ועם פונקציות ביקורת ובקרה אחרות על מנת להתעדכן בפרופיל הסיכון העדכני, תיאבון הסיכון, מגבלות וחריגה מהן ותוכניות לצמצום סיכונים;
- (ג) תקיים ממשק עבודה עם ועדת הביקורת של הדירקטוריון בנושאים מהותיים רלוונטיים לתחומי אחריותה;
- (ד) תוודא כי סיכונים חדשים או מתפתחים מנוהלים כנדרש ושהנהלת התאגיד הבנקאי הקצתה להם משאבים נאותים.

פרק ז': ישיבות הדירקטוריון

תכיפות ישיבות

40. (א) ככלל, מליאת דירקטוריון של תאגיד בנקאי תקיים ישיבה לפחות אחת לחודש. דירקטוריון של תאגיד בנקאי שמהות עסקיו והיקפם אינם מצדיקים זאת, רשאי לקבוע לעצמו, באישור המפקח, מספר ישיבות נמוך מהקבוע בסעיף קטן זה, אך לא פחות מישיבת דירקטוריון אחת לרבעון.
- (ב) תאגיד בנקאי יכנס ישיבה של מליאת דירקטוריון במקרים המפורטים בסעיף 98(ב)-(ד) לחוק החברות תוך 14 יום מהמועד הרלוונטי, לפי העניין.

נוכחות בישיבות הדירקטוריון

41. (א) דירקטור יהיה נוכח פיזית לפחות בשני שלישים מישיבות מליאת הדירקטוריון במשך שנה קלנדארית, ולא ייעדר מכל ישיבות המליאה המתקיימות במהלך תקופה של 3 חודשים רצופים.
- (ב) נעדר דירקטור מישיבות מעבר לקבוע בסעיף קטן (א), יתפטר הדירקטור מתפקידו, והתפטרותו תיכנס לתוקף לא יאוחר ממועד ישיבת הדירקטוריון הראשונה לאחר שחרג מרמת ההיעדרות המותרת (להלן - **מועד הפסקת הכהונה**). לא יתפטר דירקטור כאמור עד מועד הפסקת הכהונה, תפקע כהונתו במועד הפסקת הכהונה.

הודעות וחומר רקע לישיבות

42. (א) הודעה על ישיבת דירקטוריון תימסר לכל הדירקטורים זמן סביר לפני מועד הישיבה. בהודעה יצוינו מועד הישיבה והמקום שבו תתכנס, וכן פירוט סביר של כל הנושאים שעל סדר היום.
- (ב) להודעה כאמור בסעיף קטן (א) יצורף חומר רקע בכתב הכולל, בין היתר, משמעויות והשלכות, לרבות השלכה כספית, והמאפשר התייחסות משמעותית לעניינים הנדונים במסגרת הישיבה. חומר רקע זה יישמר במשרדי התאגיד הבנקאי ביחד עם פרוטוקול הישיבה בה נדונו העניינים אליהם מתייחס חומר הרקע.
- (ג) במקרים חריגים בלבד יהיה רשאי הדירקטוריון, בהסכמת כל הדירקטורים, להתכנס לישיבה ללא הודעה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו (ב) ובלבד שבפרוטוקול הישיבה יפורטו הנסיבות החריגות לכינוס הדירקטוריון ללא הודעה כאמור.

מניין חוקי והצבעה

43. (א) המניין החוקי בישיבות הדירקטוריון ובהחלטותיו הוא מרבית הדירקטורים, ובלבד שמתקיים היחס בין הדירקטורים כקבוע בסעיף 24(א). במקרה של ועדה המורכבת משלושה דירקטורים בלבד המניין החוקי יהיה כל חבריה.

- (ב) בהצבעה בדירקטוריון יהיה לכל דירקטור קול אחד בלבד. אין באמור בסעיף קטן זה למנוע מתן קול נוסף ליושב ראש הדירקטוריון כאשר הקולות שקולים, כאמור בסעיף 107 לחוק החברות.
- (ג) דירקטור שלא נוכח בדיון עקב עניין אישי כאמור בסעיף 56, לא יימנה לצורך קביעת המניין החוקי הנדרש לאותו דיון.

סדר היום

44. סדר היום של ישיבות הדירקטוריון יכלול, בין היתר, כל נושא שדירקטור או שהמנהל הכללי ביקש מיושב ראש הדירקטוריון, זמן סביר בטרם כינוס ישיבת הדירקטוריון, לכלול בסדר היום.

פרוטוקול

45. (א) יושב ראש הישיבה יהיה אחראי לרישום פרוטוקול הדיונים בישיבה. לצורך עריכת הפרוטוקול יוודא יושב הראש כי ישיבות הדירקטוריון, מוקלטות ומתומללות.
- (ב) הפרוטוקול ישקף את הדברים שנידונו בישיבה, יפורטו בו עיקרי הדברים בשם אומרם, כפי שבאו לידי ביטוי בישיבה, נוסחן של ההחלטות שנתקבלו בישיבה וכן שלב כניסתו ויציאתו של כל משתתף במהלך הישיבה.
- (ג) הדירקטוריון יקבע הנחיות לאישור הפרוטוקול ובלבד שיתקיים האמור להלן:
- (1) הפרוטוקול יובא לאישור הדירקטורים בישיבתו הבאה או 60 יום מתאריך הישיבה אליה מתייחס הפרוטוקול, לפי המאוחר.
- (2) 3 ימי עסקים לאחר קיום הישיבה יושב ראש הישיבה יפיץ לדירקטורים ולגורמים הרלוונטיים טיוטת מסמך, המפרט את ההחלטות שהתקבלו בישיבה.
- (ד) לפרוטוקול יצורפו המסמכים ששימשו כחומר רקע לקבלת ההחלטות של הדירקטוריון.

השתתפות המבקר הפנימי בישיבות

46. על מליאת הדירקטוריון להזמין את המבקר הפנימי לישיבה שבה נדון עניין בתחום הביקורת הפנימית, לישיבה בה מתקיים דיון בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ולישיבה בה מתקיים דיון בדוחות ביקורת של רשויות פיקוח.

קביעת נוהלי עבודה נוספים

47. בטל.

חליף ומשקיף

48. אין למנות דירקטור חליף או משקיף בדירקטוריון התאגיד הבנקאי. יחד עם זאת, דירקטור רשאי להשתתף בישיבת ועדת הדירקטוריון שאינו חבר בה, ובלבד שהשתתפותו לא תהא דרך קבע.

קיום ישיבות בתקשורת

49. הדירקטוריון יקבע נהלים לעניין קיום ישיבות באמצעות שימוש באמצעי תקשורת, אשר יכללו גם את העניינים הבאים:

(א) רק במקרים מיוחדים, ניתן לקיים ישיבות דירקטוריון שלא על ידי כינוס ישיבה פרונטאלית, אלא באמצעי תקשורת (להלן - ישיבה בתקשורת).

(ב) דירקטוריון התאגיד הבנקאי יגדיר בנוהל מפורט, את סדרי הביצוע של הישיבה בתקשורת, כגון: ייזומה, קוורום, חומר הרקע, קבלת החלטות (לרבות כאשר חברים מסתייגים מההצעה המוצעת או באשר לעצם דחיפות הנושא), התיעוד, לרבות פרוטוקול, וכל עניין אחר שיקבע בדירקטוריון. בנוהל ייקבעו הדרכים לשיתוף כל הדירקטורים בישיבה בתקשורת;

(ג) יש להביא את החלטות הישיבה בתקשורת לידיעת הפורום הרלוונטי, בישיבה (פרונטלית) הראשונה שלאחר ההחלטה וכן את פרוטוקול הדיון מייד לאחר השלמתו;

(ד) על אף האמור לעיל, בנושאים שלהלן לא ניתן יהיה לקבל החלטות בישיבה בתקשורת:

- (1) החלטה של ועדת הביקורת;
- (2) עסקה עם איש קשור כמשמעותו בפסקאות 3(א), (ב), (ג) ו- (ג1) להגדרה של "איש קשור", בסעיף 3 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312;
- (3) תנאי העסקה ופרישה של נושאי משרה;
- (4) החלטה על חריגה מהותית מהמדיניות כאמור בסעיף 6(ט) להוראה.

קבלת החלטות ללא התכנסות

50. דירקטוריון, שעל פי תקנונו רשאי לקבל החלטות ללא התכנסות בפועל אם כל הדירקטורים הזכאים להשתתף בדיון ולהצביע בעניין שהובא להחלטה הסכימו לכך, לא יהיה רשאי לקבל החלטות כאמור, אלא במקרים מיוחדים, ותוך פירוט הנסיבות המיוחדות בפרוטוקול ההחלטה.

פרק ח': נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון

נוהלי עבודה

50. הדירקטוריון ידאג לעגן את תחומי אחריותו ותפקידיו, הנגזרים מהוראה זו ומכל חוק או הוראה רלוונטית אחרת, בנהלי עבודה ברורים. נהלים אלו יכללו, בין היתר, את מבנה הדירקטוריון וועדותיו, תהליכי עבודת הדירקטוריון ואמצעים שננקטים על מנת לוודא כיסוי הולם והקצאת זמן מספקת לנושאים המהותיים.

דרישות מדירקטור

51. כל אחד מהדירקטורים:

- (א) יבין ויבצע את תפקידיו, לרבות תפקידו הפיקוחי בהבנת פרופיל הסיכונים של התאגיד הבנקאי.
- (ב) יפעיל שיקול דעת ראוי בענייני התאגיד הבנקאי.
- (ג) יקדיש די מזמנו וממרכו למילוי אחריותו.
- (ד) יעלה שאלות ויעמוד על כך שיינתנו הסברים מקיפים וישירים מההנהלה, באופן שיאפשר לו להעריך כראוי את ביצועי התאגיד הבנקאי ותפקוד הנהלתו.
- (ה) יבין את הסביבה הרגולטורית ואת תפקידו בממשל תאגידי.

זכות דירקטור לקבל מידע

52. דירקטור המבקש להשתמש בזכותו לקבלת מידע על פי סעיף 265 לחוק החברות, יפנה בכתב בבקשה למידע, אשר תובא לדיון בדירקטוריון.

סיוע מקצועי לדירקטוריון

53. הדירקטוריון רשאי במקרים המצדיקים זאת להסתייע ביועצים חיצוניים כמפורט להלן:
- (א) סיוע לדירקטור - דירקטור המבקש להשתמש בזכותו להעסיק יועצים לשם קבלת ייעוץ מקצועי על פי סעיף 266 לחוק החברות, יפנה תחילה לדירקטוריון בבקשה מנומקת לאישור כיסוי ההוצאות. לא אישר הדירקטוריון את בקשתו, יעביר את הפנייה למפקח 21 יום לפחות לפני שיפנה לבית המשפט בבקשה לאישור העסקת המומחה.
 - (ב) סיוע לדירקטוריון - הדירקטוריון יקבע נהלים להתקשרותו עם יועצים חיצוניים לצורך סיוע מקצועי לדירקטוריון וועדותיו, ובלבד שהנהלים יתייחסו לכל הפחות לנושאים הבאים:
 - (1) אישור הייעוץ (כגון: דיון בצורך בייעוץ והגדרת מטרת הייעוץ ותכולת העבודה);
 - (2) בחירת היועץ (כגון: בחינת חלופות, מקצועיות, העדר ניגודי עניינים);
 - (3) ההתקשרות ופרקטיקת העבודה מול היועץ (כגון: תקציב, שכר טירחה, משך ההתקשרות, אחריות מקצועית וסודיות).

במקרים בהם מדובר בייעוץ ארוך טווח או בייעוץ חוזר, יש לבחון אחת לתקופה את הצורך בחידוש ההתקשרות וברוטציה.

זכות חתימה

54. (א) דירקטור לא יהיה מורשה לחתום בשם התאגיד הבנקאי בעניינים שהם במהלך העסקים הרגיל.
- (ב) היה ומליאת הדירקטוריון סבורה כי לעניין מסוים, יש מקום להעניק זכות חתימה לדירקטור, יוסמך אותו דירקטור במיוחד לעניין זה; במקרה זה, יהיה נושא משרה בכיר בתאגיד הבנקאי בעל זכות חתימה שניה.
- (ג) האמור בסעיף זה אינו חל במקרה שחתימתו של דירקטור מתחייבת מהוראות דין (כגון חתימה על דוח כספי, תשקיף וכד').

ניגוד עניינים ענפי

55. (א) מבלי לגרוע מהדין הכללי בנושא של ניגוד עניינים, דירקטור בזיקה לתאגיד בענף משנה, לא יהיה נוכח בדיוני הדירקטוריון או ועדותיו, המתייחסים ללקוח התאגיד הבנקאי, שאף הוא תאגיד באותו ענף משנה, ולא יקבל מהתאגיד הבנקאי מידע ודוחות ביחס לאותו לקוח.
- (ב) במקרה בו קיים ספק לעניין התגבשות המבחנים הכמותיים שצוינו בסעיף קטן (ד), הדירקטור יהיה פטור מהוראת סעיף קטן (א), וזאת אם ועדה שהורכבה משלושה דירקטורים חיצוניים דנה במקרה והחליטה פה אחד כי באותו מקרה אין לסווג את הזיקה של הדירקטור לתאגיד בענף משנה.
- כמו כן, הוועדה האמורה תשקול במקרים בהם לא מתקיימים המבחנים הכמותיים, האם בנסיבות העניין, יש לנקוט בעמדה שמרנית ולראות בדירקטור כבעל זיקה לתאגיד בענף משנה.
- (ג) תאגיד בנקאי יערוך רשימה, שתעודכן אחת לחצי שנה, ובה יפורטו שמות הדירקטורים בזיקה לתאגיד בענף משנה.
- (ד) לעניין סעיף זה:
- "ענף משנה" - כל אחד מענפי המשנה של ענפי המשק, על פי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה (למ"ס).
- "תאגיד בענף משנה" - תאגיד שהיקף פעילותו (בין במישרין ובין באמצעות חברות בת) בענף משנה מסוים, מהווה 5% או יותר מההיקף הכולל של הפעילות באותו ענף משנה (מדידת ההיקף הכולל של הפעילות בענף משנה תיערך בהתאם למדד המקובל באותו ענף, כגון על פי היקף המאזן או סך ההכנסות).
- "דירקטור בזיקה לתאגיד בענף משנה" - דירקטור אשר מתקיים לגביו אחד מהמבחנים הבאים:
- (1) מחזיק ב- 5% לפחות באחד או יותר מאמצעי שליטה של תאגיד בענף משנה.

(2) נושא משרה בתאגיד בענף משנה.

עניין אישי

56. (א) דירקטור שיש לו, במישרין או בעקיפין, עניין אישי בעסקה קיימת או מוצעת של התאגיד הבנקאי המובאת לדיון בדירקטוריון, או בהחלטה העומדת להתקבל בדירקטוריון, יצהיר על עניינו האישי כאמור בלא דיחוי, ולא יאוחר משיבת הדירקטוריון שבה נדונה העסקה לראשונה.
- (ב) דירקטור בעל עניין אישי כאמור בסעיף קטן (א), לא יקבל מהתאגיד הבנקאי מידע ביחס לאותו עניין ממועד הצהרתו, לא יהיה נוכח בדיון הנוגע לעניינו וכן לא יצביע בהחלטה בעניין זה.
- (ג) הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים בהם יש לדירקטור עניין אישי, תוך פירוט דוגמאות (כגון: סוג הקרבה, הזיקה לעסקה ומהותה), וכן יקבע נהלי התנהגות בכל אחד מהמקרים.
- (ד) האמור בסעיף זה יחול גם על נושא משרה בתאגיד הבנקאי שאינו דירקטור בשינויים המחוייבים.

הקשר עם עובדי התאגיד הבנקאי מחוץ לישיבות

57. (א) דירקטור לא יפנה לעובד של התאגיד הבנקאי בנושא הקשור לעסקי התאגיד הבנקאי שלא במסגרת ישיבות הדירקטוריון או וועדותיו ובפרט בנושאים הבאים;
- (1) ביוזמות עסקיות לתאגיד הבנקאי.
 - (2) בעניינים עסקיים של לקוחות ספציפיים.
 - (3) בעניין השקעות מסוימות של התאגיד הבנקאי.
- (ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול במקרים הבאים:
- (1) יוזמה עסקית שלדירקטור אין בה עניין אישי, ובלבד שהפנייה תתבצע למנהל הכללי ותתועד.
 - (2) פניות כאמור בפסקאות (2) ו-(3) בסעיף קטן (א), ובלבד שהפנייה תתבצע למנהל הכללי ותתועד. פנייה של יושב ראש הדירקטוריון למנהל הכללי, פטורה מתיעוד כאמור.
 - (3) הפניית לקוחות פוטנציאליים לתאגיד הבנקאי, ובלבד שהפנייה תתבצע למנהל הכללי ושהדירקטור לא ידון עם לקוחות פוטנציאליים כאמור על פרטי העסקאות ולא ישתתף בדיון כאמור.
 - (4) פנייה לגורם המתאים בדרכים המקובלות, לבירור חשבון אישי המתנהל באותו תאגיד בנקאי והוא חשבון של הדירקטור או בן זוגו או של תאגיד בשליטתם.
 - (5) פנייה להבהרה שנעשתה דרך יושב ראש הדירקטוריון או יושב ראש ועדה של הדירקטוריון בנושא הקשור במישרין לדיון במליאת הדירקטוריון או בוועדה מוועדותיו. הפנייה תתועד ועותק מן התיעוד יועבר מיידית ליושב ראש

הדירקטוריון ולמנהל הכללי. יושב ראש הדירקטוריון יחליט האם להפיץ את

התיעוד האמור לידיעת הדירקטורים או חברי הוועדה הרלוונטית

(6) פנייה של יושב ראש הדירקטוריון או יושב ראש ועדה בקשר לאופן עריכת המסמכים המוגשים לדירקטוריון או לוועדה מוועדותיו לקראת הישיבה וכן בכל נושא הנגזר מתוקף תפקידו כיושב ראש הדירקטוריון או יושב ראש ועדה, כגון: קביעת סדר היום של הישיבות.

(7) פנייה בנושאים עסקיים כלליים וכן בקבלת הסברים מקצועיים, לרבות בתחום ניהול סיכונים ובקרה, ובלבד שפניות כאמור, ידווחו למזכיר הבנק ויתועדו על ידו. פניה של יושב ראש הדירקטוריון פטורה מדיווח ותיעוד כאמור.

לעניין סעיף זה, "תיעוד" - תיעוד בכתב שנערך על ידי עובד התאגיד הבנקאי בסמוך למועד הפנייה, ואשר יכלול את שמות הפונה והעובד ותפקידם, מועד הפנייה ומהותה וככל שניתן גם את מהות הטיפול שנעשה בעקבות הפנייה.

(ג) דירקטור לא יהיה בעל תפקיד ביצועי בתאגיד הבנקאי וימנע מהשתתפות בניהול השוטף של התאגיד הבנקאי.

(ד) דירקטור לא יהיה נוכח בדיונים של ההנהלה וועדותיה, למעט נוכחות בדיון העוסק באסטרטגיה הכוללת של התאגיד הבנקאי.

הזכרות ומומחיות מקצועית

58. (א) הדירקטוריון יקבע ויישם תכנית שנתית להכשרה מקצועית מתמשכת לדירקטורים, המותאמת להתפתחות התאגיד הבנקאי, לאסטרטגיה שלו ולמורכבותו.

(ב) תכנית ההכשרה תתייחס לנושאים מקצועיים ולנושאים הקשורים לתפקידי הדירקטוריון והממשל התאגידי.

(ג) תכנית ההכשרה תתחשב בצרכים של כלל הדירקטורים ובצרכים הפרטניים של כל אחד מהדירקטורים, לרבות צרכיהם של דירקטורים חדשים.

(ד) הדירקטוריון יעדכן את תכנית ההכשרה בהתאם לצרכים המשתנים.

הערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון

59. (א) אחת לשנתיים יבצע הדירקטוריון לצרכיו הפנימיים תהליך הערכה עצמית, שיבדוק את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ויעילותו, לרבות מבנה הדירקטוריון, הרכב הוועדות ותהליכי עבודה, ויאתר חולשות בעבודתו.

(ב) הדירקטוריון ימנה גורם מטעמו שירכז את התהליך ואת ניתוח הממצאים (גורם חיצוני, מזכיר הבנק, ועדה דירקטוריונית וכד').

(ג) הדירקטוריון ידון בממצאים העולים מתהליך ההערכה ויבצע שינויים בהתאם לצורך.

פרק ט': דיווח למפקח על הבנקים

תכיפות הדיווח

60. מזכיר התאגיד הבנקאי, או מי שיקבע הדירקטוריון, ימסור למפקח:
- (א) דיווח שנתי כאמור בסעיף 61, שיוגש בכל שנה עד סוף חודש ינואר בגין השנה המסתיימת ב- 31 בדצמבר שקדם לו.
 - (ב) דיווח על אירוע שלא בשגרה כאמור בסעיף 62, שיש למסרו סמוך ככל הניתן לאירוע.

דיווח שנתי

61. הדיווח יכלול פרטים אלה:
- (א) שמות הדירקטורים ומקום מושבם;
 - (ב) שמות חברי הוועדות השונות של הדירקטוריון;
 - (ג) תכיפות ישיבות הדירקטוריון והוועדות, כדלקמן:
 - (1) מספר ישיבות מליאת הדירקטוריון ותאריכיהן במשך השנה החולפת;
 - (2) דיווח על כל הישיבות של כל ועדה מוועדות הדירקטוריון;
 - (ד) תיאור עיסוקו העיקרי של כל דירקטור ושמות התאגידים האחרים בהם הוא משמש כדירקטור או כמנהל כללי;
 - (ה) פרטים נוספים, כפי שיקבע המפקח מעת לעת.

דיווח על אירוע שלא בשגרה

62. הדיווח יימסר בקרות אחד או יותר מהמקרים הבאים, ויכלול את הפרטים הרלוונטיים כמפורט להלן:
- (א) שינוי בהרכב הדירקטוריון או בוועדותיו לרבות שינוי בהרכב בעקבות פטירה, התפטרות או פיטורין של דירקטור; לרבות דיווח למפקח על ידי יושב ראש הדירקטוריון בדבר הנימוקים לפיטוריו או להתפטרות של דירקטור וכן דיווח למפקח על ידי דירקטור בדבר הנימוקים להתפטרותו או פיטוריו;
 - (ב) מינוי מנהל כללי, חברי הנהלה, מבקר פנימי ורואה חשבון מבקר וכן הפסקת עבודתם מכל סיבה שהיא;
 - (ג) אירועים חריגים שדווחו לדירקטוריון שיש בהם משום חריגה מניהול בנקאי תקין או סטייה מהוראות כל דין או שיש בהם פגיעה מהותית בנושים, בלקוחות או בבעלי המניות בתאגיד הבנקאי;
 - (ד) הודעת המבקר הפנימי על אי נקיטת צעדים מתאימים לתיקון פגמים, לפי סעיף 46(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 307 בנושא "פונקציית הביקורת הפנימית";
 - (ה) הודעה על הפסקת כהונתו של המבקר הפנימי או השעייתו, לפי סעיף 53 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 307 בנושא "פונקציית הביקורת הפנימית" וכן על הפסקת כהונה של קצין ציות ראשי וחשבונאי ראשי;

- (ו) דיווח על קבלת הודעה מרואה החשבון המבקר על פי סעיף 3(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 304 ;
- (ז) דיווח על אישור פעולה לפי סעיף 255 לחוק החברות ;
- (ח) דיווח על אישור עסקה של תאגיד בנקאי שמתקיים בה האמור בסעיף 270(1) לחוק החברות והיא עסקה חריגה, כאמור בסעיף 272 לחוק החברות ;
- (ט) דיווח על עסקה לפי סעיפים 274 - 275 לחוק החברות ;
- (י) זימון של ישיבת דירקטוריון על-פי דרישת דירקטור, כאמור בסעיף 257 לחוק החברות ;
- (יא) דיווח על כל אחד מהאירועים הבאים : לעניין סעיף זה, "הון" – הון פיקוחי, כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בנושא "ההון הפיקוחי".
- (1) הפסד בסכום העולה על 5% מהונו של התאגיד הבנקאי שהצטבר מסוף הרבעון האחרון לגביו פורסם דוח כספי ;
- (2) הפסד העולה על 1% מההון, הנובע מפעולה או עסקה בודדת ;
- (3) הפסד תאגיד נשלט בחוץ לארץ בסכום העולה על 3% מהונו, או בסניף בחוץ לארץ בסכום העולה על 3% מהונו הרעיוני, הנובע מפעולה או עסקה בודדת והפסד בתאגיד נשלט או בסניף כאמור בשיעור העולה על 5% מהונו של התאגיד הנשלט או הונו הרעיוני של הסניף, שהצטבר מסוף הרבעון האחרון לגביו פורסם דוח כספי, והכל אם עלה ההפסד על סכום בשווי של מליון דולר ארה"ב ;
- (4) סיווג של חוב כחוב מסופק בחלקו או במלואו, כאשר החבות היא בסכום העולה על 5% מהון התאגיד הבנקאי ;
- (5) הודעת רואה החשבון המבקר לפי סעיף 6(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302 (רואה החשבון המבקר של תאגיד בנקאי).
- (6) הפעלת סמכות מסמכויות הדירקטוריון על-ידי האסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי לפי סעיף 52(א) לחוק החברות.
- (7) הפעלת סמכויות המנהל הכללי על-ידי הדירקטוריון לפי סעיף 52(ב) לחוק החברות.
- (8) ביטול החלטה של ועדת ביקורת ו/או הועדה לעסקאות עם אנשים קשורים על-ידי הדירקטוריון, לפי סעיף 113 לחוק החברות ;
- (יב) כל אירוע מהותי אחר, לרבות אירוע המחייב דיווח מיידי על אירוע חריג לפי דרישות כל רשות פיקוח בארץ ובחו"ל.

אופן הדיווח

63. הדיווחים לפי פרק זה יהיו בכתב ויועמדו לעיונם של כל הדירקטורים.

פרק י': שונות

מסמכי ההתאגדות

64. (א) מסמכי ההתאגדות של התאגיד הבנקאי ושל תאגידים נשלטים יתוקנו במידת הצורך כדי להתאימם להוראות אלה ולהוראות החוק.
- (ב) על אף האמור בסעיפים 50(א) ו-58(ב) לחוק החברות, בתאגיד בנקאי:
- (1) לא תינטלנה סמכויות הנתונות לאורגן אחר, על-ידי האסיפה הכללית.
 - (2) לא תועברנה סמכויות מהמנהל הכללי לדירקטוריון.

* * *

נספח א'**שאלון למועמד לתפקיד נושא משרה בתאגיד בנקאי****(דירקטור, מנכ"ל, מבקר פנימי, יועץ משפטי, אחר)****דף הנחיות למועמד**

1. יש להשיב על כל השאלות המופיעות בשאלון ולצרף את כל המסמכים הנדרשים. מילוי השאלון כאמור הינו חלק בלתי נפרד מההודעה על מינוי נושא משרה ותחילת הליך הבדיקה בפיקוח על הבנקים. יש להדפיס את התשובות בגוף השאלון.
כאשר התשובה לשאלה מסוימת היא שלילית או שאין מידע שנדרש פירוט לגביו, **יש לציין זאת במפורש.**
2. למונחים בשאלון זה המוגדרים בחוק הבנקאות (רישוי) או בפקודת הבנקאות תהיה המשמעות הנודעת להם באותם חוקים, למעט אם נאמר במפורש אחרת.
3. יש לצרף לשאלון קורות חיים מפורטים ומעודכנים ליום מילוי השאלון וצילום תעודת זהות, ואם המועמד הוא תושב חוץ - צילום דרכון. כמו כן, יש לצרף במידת האפשר מסמכים המבססים את הפרטים הנדרשים בשאלון, כגון צילום תעודות ממוסדות אקדמיים וכיו"ב.
4. על המועמד למסור הצהרה בפני עו"ד, ביחס לאמיתות הפרטים שמסר בשאלון ושלמותם, התחייבות לעדכון הפרטים וכן הסכמה להסרת כל זכות לחיסיון, על פי הנוסח בסוף השאלון.
5. הפיקוח על הבנקים עשוי להיעזר לפי שיקול דעתו במידע נוסף על זה שמסר המועמד במסגרת השאלון, ככל שימצא לנכון.
6. דרישות המידע בשאלון הינן סטנדרטיות. בהתאם לנסיבות, עשוי המועמד להידרש לספק פרטים נוספים לפיקוח על הבנקים וכן אפשר שהפיקוח יפנה לקבלת מידע מגורמים נוספים. לפיכך, התקופה ממועד הפניה כאמור ועד לקבלת הפרטים הנוספים, לא תחשב במניין הימים האמורים בסעיף 11א לפקודת הבנקאות.
7. שאלון שלא ימולא בהתאם לנדרש, או שלא יצורפו אליו האסמכתאות הנדרשות, עשוי שלא להיבחן על ידי הפיקוח על הבנקים.
8. לאחר המינוי, במידה ויחול שינוי ביחס לפרטים שבשאלון, יש להודיע על השינוי בהתאם לסעיף 4 להוראה זו. מובהר, כי יש לעדכן תשובות אחרות בשאלון המושפעות מהפרטים המעודכנים כאמור (למשל, במקרה של הודעה על מינוי לכהונה כדירקטור בתאגיד אחר, יש להתייחס שוב לשאלות בסעיפים 7.3 – 7.5).
9. **על המועמד לציין ולפרט כל מידע שעשוי להיות רלוונטי לצורך בחינת מועמדותו, גם אם הוא סבור שאין בו כדי למנוע את כהונתו.**

התאגיד הבנקאי אליו מוגשת המועמדות _____ ;

פרטי המועמד

1. פרטים אישיים של המועמד

- 1.1 שם פרטי – בעברית: _____ באנגלית: _____ ;
- 1.2 שם משפחה – בעברית: _____ באנגלית: _____ ;
- 1.3 שם האב – בעברית: _____ באנגלית: _____ ;
- 1.4 אזרחות _____ ;
- 1.5 תושבות _____ ;
- 1.6 מספר תעודת זהות (כולל ספרת ביקורת)/ עבור תושב חוץ – מספר דרכון ;

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 1.7 תאריך לידה: _____ ;
- 1.8 מקום לידה: _____ ;
- 1.9 כתובת מגורים: ישוב רחוב מס' בית כניסה דירה מיקוד _____ ;
- 1.10 מספר טלפון: _____ ;
- 1.11 מספר טלפון נייד: _____ ;
- 1.12 כתובת דואר אלקטרוני: _____ .

2. המשרה שלגביה מוגשת המועמדות

- 2.1 תיאור התפקיד (מנכ"ל, יו"ר דירקטוריון, דירקטור, דירקטור חיצוני על פי חוק החברות, דירקטור חיצוני על פי הוראה 301, מבקר פנימי, יועץ משפטי, נושא משרה אחר) _____ ;
- 2.2 תאריך המינוי המיועד _____ ;
- 2.3 מינוי באסיפה הכללית או בדירקטוריון התאגיד הבנקאי? _____ .
- במקרה של מינוי כדירקטור, יש לענות גם על השאלות 2.4 - 2.5 :
- 2.4 מעמד (בעל היתר, עובד הקבוצה הבנקאית, אחר) _____ ;
- 2.5 חברות בוועדות הדירקטוריון, אם ידוע _____ .

3. השכלה

בסעיף זה יש להתייחס לכל סוגי ההשכלה. ביחס לכל אחד מהם נא ציין (בצירוף תעודות):

שנת קבלת התואר	מספר שנות הלימוד	שם המוסד האקדמי ומענו	התמחות/יות	מקצוע עיקרי	תואר/תעודה אקדמית/ אחר ¹	
						א.
						ב.
						ג.

4. פרטי תעסוקה

בסעיף זה יש להתייחס לכל התפקידים אותם מילאת במהלך 10 השנים האחרונות, וכן תפקידים אותם הינך ממלא כיום (לרבות, תפקידים ללא שכר). ביחס לכל אחד מהם נא ציין:

סיבת העזיבה (התפטרות, פיטורין, פרישה, סיום חוזה, אחר – נא לפרט)	נא פרט קשרים נוספים עם המעסיק או עם בעל השליטה בו (אחזקת מניות, שותפות בשליטה וכיו"ב)	התפקידים שמלאת בעסק ותחומי אחריותך	האם המעסיק היה נתון לפיקוח של רשות רגולטורית כלשהי, ואם כן מהי	אופי העסק	שם המעסיק	תקופת ההעסקה	
							א.
							ב.
							ג.
							ד.
							ה.

5. יושרה אישית ועסקית

האם אירע בעבר אירוע מהמפורטים להלן? במקרה של תשובה חיובית – פרט וצרף צילום של הכרעת הדין, גזר הדין או החלטת ביהמ"ש במקרים הרלוונטיים.

5.1. האם הורשעת בעבירה בבית משפט בישראל או בבית משפט מחוץ לישראל?

כן / לא פרט _____ ;

5.2. האם הוגש נגדך כתב אישום?

כן / לא פרט _____ ;

¹ אם אין תואר, נא לציין במפורש.

- 5.3. האם נחקרת בקשר לחשד לביצוע עבירה?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.4. האם הושת עליך כופר?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.5. האם הושת עליך עיצום כספי או סנקציה אחרת לרבות בהליך מינהלי²?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.6. האם היית או הינך שולט או בעל תפקיד בכיר (דירקטור, מנכ"ל או עובד בדרג אחד מתחתיו) בחברה שהוגש נגדה כתב אישום (בהתייחס לאירוע שהתרחש במהלך תקופת כהונתך)? כן / לא פרט _____ ;
- 5.7. האם היית או הינך שולט או בעל תפקיד בכיר כאמור בסעיף 5.6 לעיל בחברה שהושת עליה כופר או עיצום כספי (בהתייחס לאירוע שהתרחש במהלך תקופת כהונתך)?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.8. האם היית או הינך שולט או בעל תפקיד בכיר כאמור בסעיף 5.6 לעיל בחברה שנחקרה בקשר לחשד לביצוע עבירה, בהתייחס לתקופת כהונתך?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.9. האם הורשעת בידי גוף משמעותי?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.10. האם מתנהלות או התנהלו כנגדך או כנגד עסק אחר שבו היית שולט או בעל תפקיד בכיר כאמור בסעיף 5.6 לעיל, חקירות פליליות, בהתייחס לתקופת כהונתך?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.11. האם מתנהלות או התנהלו כנגדך או כנגד עסק אחר שבו היית שולט או בעל תפקיד בכיר כאמור בסעיף 5.6 לעיל, חקירות כלשהן או הליכים משמעותיים כלשהם על ידי רשויות פיקוח כלשהן, בישראל או בחו"ל, או שנמסרה הודעה בדבר שקילת הליכים כאמור בקשר עם הפרת דרישות או סטנדרטים של מערכת רגולטורית בישראל או בחו"ל, בהתייחס לתקופת כהונתך?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.12. האם עבדת או החזקת מניות בתאגיד שבוטל או הותלה רישומו, אישורו, חברותו או רישונו על ידי גוף רגולטורי? האם כתוצאה משלילת הרשיון הרלוואנטי של התאגיד, אם נשלל, נשללה או הוגבלה יכולתך לעסוק בתחום הטעון רשיון?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.13. האם הופסקה בעבר כהונתך כמנהל או כדירקטור בגוף שבו כיהנת או האם נפסלת מלשמש כדירקטור או בכל תפקיד ניהולי אחר?
 כן / לא פרט _____ ;
- 5.14. האם ביהמ"ש נתן לך צו הגבלה כהגדרתו בסעיף 7 לחוק החברות?
 כן / לא פרט _____ ;

² לרבות, הטלת אמצעי אכיפה על ידי ועדת האכיפה המנהלית.

- 5.15. האם פורסם דו"ח מבקר המדינה הכולל ממצאים בעלי נגיעה אישית כלפיך, לרבות כאלה ביחס לתפקודך?
כן / לא פרט _____ ;
- 5.16. האם הוגשה נגדך תביעה אזרחית על ידי רשות מרשויות המדינה בשל כהונה או תפקיד שמלאת?
כן / לא פרט _____ ;
- 5.17. האם קיים כנגדך פסק דין, בישראל או בחו"ל, שבגיננו, נכון למועד ההצהרה, הנך חב חבות כספית כלפי צד שלישי?
כן / לא פרט _____ ;
- 5.18. האם ערכת, בישראל או בחו"ל, הסדרים עם נושים, הגשת בקשות לפשיטת רגל, הוכרזת כפושט רגל, נכסיד חולטו, הוטל עיקול על נכסידך, או האם הנך נמצא בהליכים הקשורים לנושאים אלו?
כן / לא פרט _____ ;
- 5.19. האם היית או הינך שולט או בעל תפקיד בכיר כאמור בסעיף 5.6 לעיל בתאגיד שפורק או שהיה או הינו בהליכי פירוק, למעט פירוק מרצון, בכינוס נכסים, או שעשה הסדר עם נושים?
כן / לא פרט _____ .

6. זיקה וניגודי עניינים

- 6.1. האם ישנם קשרים (עסקיים, מקצועיים, תעסוקתיים או משפחתיים³) כלשהם בינך, ו/או בין קרובך⁴, לבין בעלי השליטה בבנק, בין אם מקורם בבעלות משותפת ו/או בניהול עסקים/ מיזמים משותפים, ובין אם בכל דרך אחרת?
כן / לא פרט _____ ;
- 6.2. האם אתה, בן זוגך או תאגיד, בו אחד מכם הוא בעל השליטה, יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל או נושא משרה אחר הכפוף ישירות למנכ"ל - בעל חבויות, כמשמעותן בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313, לתאגיד הבנקאי, לתאגיד בשליטת התאגיד הבנקאי או לחברת האם של התאגיד הבנקאי?
כן / לא פרט עבור כל בעל חבות _____ ;
- 6.3. האם הינך בעל החזקות במניות התאגיד הבנקאי, במניות תאגיד בשליטת התאגיד הבנקאי או במניות חברת האם של התאגיד הבנקאי? אם כן, פרט את שם החברה, מספרה⁵ ואחוז המניות המוחזקות על ידך: _____ ;

³ הגדרת קרוב לפי חוק הבנקאות רישוי (ראה הערה מס' 4).

⁴ "קרוב" – בן זוג, אח, הורה, צאצא, צאצא בן הזוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה.

⁵ בחברה ישראלית, כפי שמופיע ברשם החברות. בחברה זרה, יש לציין לצד המספר גם את מדינת ההתאגדות.

6.4. האם אתה מקיים את אחד מאלה⁶ :

(1) שולט⁷ בתאגיד ריאלי משמעותי⁸ ?

כן/ לא; פרט _____ ;

(2) אדם הקשור לשולט⁹ בתאגיד ריאלי משמעותי?

כן/ לא; פרט _____ ;

(3) נושא משרה¹⁰ בתאגיד ריאלי משמעותי?

כן/ לא; פרט _____ ;

6.5. במקרה של מינוי כדירקטור בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה כמשמעותו בסעיף

11ב(ג) לפקודת הבנקאות יש לענות גם על השאלות הבאות :

6.5.1. מיהו הגורם שהציע את מועמדותך לכהונת דירקטור לאסיפה הכללית (סמן

את התשובה המתאימה) :

6.5.1.1. הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף

36א לחוק הבנקאות (רישוי) (להלן – הוועדה) ; _____ ;

6.5.1.2. המחזיק יותר משני אחוזים וחצי מסוג מסוים של אמצעי שליטה

בתאגיד הבנקאי – פרט שם ושיעור החזקה : _____ ;

6.5.1.3. חבר מחזיקים¹¹ כמשמעותו בסעיף 11ד(א)(3)(ב) לפקודת הבנקאות -

פרט שמות ושיעורי החזקה : _____ .

⁶ עד לפרסום רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, בהתאם לסעיף 30 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן – החוק לצמצום הריכוזיות), המועמד מתבקש לענות על שאלה זו, למיטב ידיעתו, תוך הסתמכות, במקרה הצורך, על התאגיד הריאלי הנוגע לעניין. ממועד פרסום הרשימה, על המועמד לענות על שאלה זו תוך הסתמכות על הרשימה בלבד.

⁷ שולט, לרבות מחזיק בדבוקת שליטה כהגדרתה בחוק החברות, בתאגיד ריאלי שבו אין בעל שליטה אחר.

⁸ "תאגיד ריאלי משמעותי" –

▪ עד לפרסום רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, בהתאם לסעיף 30 לחוק לצמצום הריכוזיות – "תאגיד ריאלי משמעותי" הוא תאגיד שאינו גוף פיננסי, שמתקיים בו אחד מאלה: (1) מחזור המכירות הקובע שלו עולה על 6 מיליארד שקלים חדשים, או על 2 מיליארד שקלים חדשים בשוקי מונופולין, כשהחישוב ייעשה לפי הקבוע בסעיף 30(א)(1) לחוק לצמצום הריכוזיות; (2) האשראי הקובע שלו עולה על 6 מיליארד שקלים חדשים, כשהחישוב ייעשה לפי הקבוע בסעיף 30(א)(2) לחוק לצמצום הריכוזיות.

לעניין זה, "גוף פיננסי" – תאגיד שאינו אחד מאלה: מבטח, חברה מנהלת של קופות גמל, חברה שייעודה הנפקת מוצרי מדדים, מנהל תיקים, מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות, סולק, תאגיד בנקאי ותאגיד עזר, כהגדרת הגופים בחוק לצמצום הריכוזיות.

▪ ממועד פרסום הרשימה –

"תאגיד ריאלי משמעותי" הוא תאגיד המנוי ברשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים, בהתאם לסעיף 30 לחוק לצמצום הריכוזיות.

⁹ "אדם הקשור לשולט" – קרובו (בן זוג, אח, הורה, צאצא, בן הזוג ובן זוגו של כל אחד מאלה), שותפו של שולט, או מי שבינו לבין השולט מתקיימים יחסי עבודה, קשרים עסקיים או מקצועיים דרך כלל או שליטה, וכן מי שמכהן כנושא משרה בשולט.

¹⁰ "נושא משרה" – מנהל כללי, מנהל עסקים ראשי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, כל ממלא תפקיד כאמור בחברה אף אם תוארו שונה, וכן דירקטור, או מנהל הכפוף במישרין למנהל הכללי, וכל עובד אחר הכפוף לכל אלה במישרין.

¹¹ "חבר מחזיקים" – שניים או שלושה מחזיקים באמצעי שליטה בתאגיד בנקאי, שכל אחד מהם מחזיק יותר מאחוז אחד ולא יותר משני אחוזים וחצי מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, המחזיקים יחד לא פחות משני אחוזים וחצי ולא יותר מחמישה אחוזים, מסוג מסוים של אמצעי שליטה כאמור.

6.5.2. בכל אחד מהמקרים הבאים, הינך מתבקש לציין האם מתקיים לגביך אחד הסייגים המפורטים להלן, ובמידה וכן – הנך מתבקש לפרט את המידע הרלוונטי. להלן פירוט המקרים (סמן את התשובה המתאימה):

6.5.2.1. האם אתה או קרובך⁴, ככל הידוע לך, מחזיקים יותר מרבע אחוז במניות סחירות באחד או יותר מהבאים (במידת הצורך, ציין את שיעור החזקה, שם התאגיד או המחזיק ואת קרבת המשפחה):

- (1) בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (2) בתאגיד הנשלט בידי התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (3) במחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות: כן / לא פרט _____ .

6.5.2.2. האם אתה או קרובך⁴, ככל הידוע לך, מחזיקים באמצעי שליטה מכל סוג שהוא (למעט מניות סחירות), באחד או יותר מהבאים (במידת הצורך, ציין את שיעור החזקה ואת סוג אמצעי השליטה, שם התאגיד או המחזיק ואת קרבת המשפחה):

- (1) בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (2) בתאגיד הנשלט בידי התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (3) במחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות: כן / לא פרט _____ .

לעניין סעיפים 6.5.2.3, 6.5.2.4 ו- 6.5.2.5 – כהונה כדירקטור בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה לא תיחשב "זיקה" ביחס למי שמועמד לכהונה נוספת.

6.5.2.3. האם כיום או בשנתיים האחרונות, יש לך או למי שבקשר קרוב עימך¹³ זיקה¹⁴ כהגדרתם של מונחים אלה בסעיף 11ה(ה) לפקודת הבנקאות לאחד או יותר מהבאים (במידת הצורך, ציין את סוג הזיקה, שם התאגיד או האדם ופירוט הקשר של הקרוב אליך):

- (1) לתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (2) לתאגיד בשליטתו של התאגיד הבנקאי¹⁵: כן / לא פרט _____ ;
- (3) לנושא משרה בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (4) למחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות: כן / לא פרט _____ ;

¹² "מחזיק מהותי" – מי שמחזיק יותר משני אחוזים וחצי מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, מי ששולט במחזיק כאמור, מי שנשלטו בידי מי מהם, חבר בחבר- מחזיקים כמשמעותו בסעיף 11ד(א)(3)(ב), מי ששולט בחבר בחבר- מחזיקים כאמור, ומי שנשלט בידי מי מהם". ראה רשימה של המחזיקים מעל 2.5% באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי. לתשומת ליבך, יש להתייחס הן לרשימת בעלי העניין והן לרשימת המחזיקים לפי סעיף 11ד לפקודה, וכן לשולטים בהם והנשלט בידי מי מהם.

¹³ "קשר קרוב" – יחסים שבין אדם לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו במישרין או בעקיפין, וכן לתאגיד שהוא בעל השליטה בו.

¹⁴ "זיקה" – קיום יחסי עבודה, קשרים עסקיים או מקצועיים או שליטה, וכן כהונה כנושא משרה.

¹⁵ לרבות תאגיד שהיה בשליטתו של התאגיד הבנקאי במועד כלשהו בשנתיים האחרונות.

6.5.2.4. האם כיום יש לך זיקה¹⁴ כהגדרתה בסעיף 11ה(ה) לפקודת הבנקאות לאחד או יותר מהבאים (במידת הצורך, ציין את הקרבה):

- (1) לקרוב⁴ של נושא משרה בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (2) לקרוב⁴ של מחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות: כן / לא פרט _____ ;
- (3) לשותף של מחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות: כן / לא פרט _____ .

6.5.2.5. האם כיום יש לך או למי שהינך בקשר קרוב עימו¹³ כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) לפקודת הבנקאות קשרים עסקיים או מקצועיים, גם אם קשרים אלה אינם דרך כלל, עם אחד או יותר מהבאים (במידת הצורך, ציין את פרטי התאגיד או האדם והקשרים עימו):

- (1) עם התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (2) עם תאגיד בשליטתו של התאגיד הבנקאי¹⁵: כן / לא פרט _____ ;
- (3) עם נושא משרה בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ ;
- (4) עם מחזיק מהותי¹² כהגדרתו בסעיף 11ה(ה) בפקודת הבנקאות שהציע את מועמדותך לכהונת דירקטור בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

6.5.2.6. במקרה שהינך מועמד שהוצע לתפקיד על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידי בנקאיים יש לענות גם על השאלות הבאות:

- (1) האם יש לך זיקה¹⁴ כהגדרתה בסעיף 11ה(ה) לפקודת הבנקאות לחבר הוועדה במועד המינוי¹⁶?
- כן/ לא פרט _____ ;
- (2) האם הינך שר, סגן שר או חבר הכנסת, או בעל זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר או לסגן שר, או שהינך עובד מדינה או עובד של תאגיד שהוקם בחוק?
- כן/ לא פרט _____ ;

¹⁶ רשימת חברי הוועדה מפורסמת באתר האינטרנט של בנק ישראל.

7. פריטים נוספים

נא ענה על השאלות הבאות. במידת הצורך, ציין ופרט בהתאם לנדרש בשאלה.

7.1. האם מוכרות לך הוראות המפקח על הבנקים והדרישות הנובעות מהוראות חוק, או הוראות רגולטוריות ומקצועיות אחרות, אשר יחולו עליך מכח תפקידך כדירקטור / מבקר פנימי / נושא משרה אחר והאם הנך מתחייב לפעול לפיהן?
 כן / לא פרט _____.

7.2. האם ידוע לך על מניעה כלשהי אשר עלולה להגביל את יכולתך מלעמוד בכללים המחייבים לעיל?
 כן / לא פרט _____.

על השאלות 7.3-7.9 נדרש לענות מועמד לתפקיד **דירקטור** בלבד.

7.3. האם עיסוקיך האחרים עלולים ליצור (או שקיים חשש כי הם עלולים ליצור) ניגוד עניינים בינך לבין התאגיד הבנקאי?
 כן / לא פרט _____.

7.4. מה אופיו של ניגוד העניינים האמור בסעיף 7.3 לעיל? מהי תכיפותו של אותו ניגוד עניינים?
 פרט _____.

7.5. האם עיסוקיך האחרים מותירים בידך זמן למלא את תפקידך כדירקטור בתאגיד הבנקאי?
 כן / לא פרט _____.

7.6. האם אתה מכהן כדירקטור, כחבר ועדת השקעות, כחבר ועדת אשראי או עובד¹⁷ באחד או יותר מהגופים הבאים: קרן להשקעות משותפות בנאמנות או חברה לניהול קרן כאמור, קופת גמל או חברה מנהלת, מבטח, מנהל תיקים, יועץ השקעות, חבר בורסה, חתם או תאגיד מסוג אחר שעיסוקו העיקרי בתחום שוק ההון או תאגיד השולט בתאגיד כאמור?
 אם כן, פרט: _____.

7.7. האם הנך בעל כישורים הולמים לכהונה כדירקטור בתאגיד בנקאי, בין היתר, מבחינת השכלה, ידע, ניסיון או מומחיות באחד או יותר מהתחומים הבאים: בנקאות, כספים, פעילות כלכלית או עסקית, משפט, מימון, חשבונאות, ניהול סיכונים, ציות רגולטורי או טכנולוגיית מידע?
 כן / לא פרט _____;

7.8. האם כיהנת בעבר בתפקיד ניהולי בכיר (לרבות דירקטור) בתאגיד בנקאי, או שהנך בעל ניסיון בנקאי אחר (כגון: שותף במשרד רו"ח מבקר האחראי על ניהול ביקורת בתאגיד בנקאי)?
 כן/לא פרט (תפקיד ותקופת כהונה) _____;

¹⁷ "עובד" – לרבות מי שמתקיימים בינו לבין הגוף קשרים מקצועיים דרך קבע.

7.9. האם הינך בעל כשירות מקצועית או בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתן בסעיף 240(א1) לחוק החברות?
 כן / לא פרט _____ ;

על השאלות 7.10 - 7.16 נדרש לענות מועמד לתפקיד **דירקטור חיצוני** בלבד :

7.10. האם הנך עומד בתנאי סעיף 24(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין 301?
 כן / לא פרט _____ .

7.11. האם הינך עובד של רשות ניירות ערך או עובד הבורסה?
 _____ .

7.12. האם הינך מכהן כדירקטור בחברה אחרת בה משמש מי מחברי דירקטוריון התאגיד הבנקאי כדירקטור חיצוני?
 כן / לא פרט _____ .

7.13. האם הינך קרוב¹⁸ של בעל השליטה?
 כן / לא פרט _____ .

7.14. האם לך, לקרוב¹⁸, לשותף, למעבידך או למי שאתה כפוף לו במישרין או בעקיפין, או לתאגיד שאתה בעל השליטה בו, יש או היתה בשנתיים האחרונות זיקה¹⁴ לאחד מהגופים הבאים :

(1) התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

(2) בעל השליטה בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

(3) למחזיק מעל 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי:

כן / לא פרט _____ .

(4) לקרוב¹⁸ של בעל השליטה: כן / לא פרט _____ .

(5) לקרוב¹⁸ של מי שמחזיק מעל 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

(6) לתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו כיום או שלט בו במועד כלשהו בשנתיים האחרונות: כן / לא פרט _____ .

(7) לתאגיד שבעל השליטה בתאגיד הבנקאי שולט בו כיום או שלט בו במועד כלשהו בשנתיים האחרונות: כן / לא פרט _____ .

7.15. האם אתה, בן זוגך, מי מהוריך או מצאצאיך מחזיקים יותר מ- 1% ממניות הנסחרות של מי מהגופים הבאים:

(1) התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

(2) תאגיד נשלט על ידי התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט _____ .

¹⁸ "קרוב" כהגדרתו בחוק החברות: "בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא וכן צאצא, אח, אחות או הורה של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה".

- (3) תאגיד השולט בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט. _____
- (4) תאגיד בנקאי הנשלט בידי מי מהגופים המפורטים לעיל: כן / לא פרט. _____
- 7.16. האם אתה, בן זוגך, מי מהוריך או מצאצאיך מחזיקים מניות שאינן נסחרות של מי מהגופים הבאים:

- (1) התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט. _____
- (2) תאגיד נשלט על ידי התאגיד הבנקאי: כן / לא פרט. _____
- (3) תאגיד השולט בתאגיד הבנקאי: כן / לא פרט. _____
- (4) תאגיד בנקאי הנשלט בידי מי מהגופים המפורטים לעיל: כן / לא פרט. _____

על השאלות 7.17-7.20 יש לענות על פי מבנה הטבלה שלהלן:

שם הגוף	מספר הגוף ⁵	סוג עיסוק ¹⁹	אחוז המניות המוחזקות	סוג הגוף ²⁰	תאריך תחילת הקשר	תאריך הפסקת הקשר

- 7.17. פרט גופים נוספים בהם הינך משמש, כחבר דירקטוריון או כמנכ"ל;
- 7.18. פרט גופים בהם שימשת בחמש שנים האחרונות, כחבר דירקטוריון או כמנכ"ל;
- 7.19. פרט את העסקים והגופים בהם הינך בעל שליטה (פרט את שיעור ההחזקה);
- 7.20. פרט את העסקים והגופים בהם הינך בעל עניין, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (פרט את שיעור ההחזקה);
- 7.21. עבור מועמד לתפקיד דירקטור - פרט את התאגידים בענף משנה אשר יש לך זיקה אליהם כאמור בסעיף 55 להוראת ניהול בנקאי תקין 301: _____;
- 7.22. פרט כל מידע רלוונטי אחר לבקשה - עליך לציין ולפרט כל מידע שעשוי להיות רלוונטי לצורך בחינת מועמדותך, גם אם הינך סבור שאין בו כדי למנוע את כהונתך: _____.

* * *

¹⁹ על פי האפשרויות הבאות: מנכ"ל, יו"ר דירקטוריון, דירקטור, דירקטור חיצוני, בעל שליטה, בעל עניין, אחר.

²⁰ על פי האפשרויות הבאות: תאגיד בנקאי, תאגיד עזר בנקאי, תאגיד שוק הון, אחר.

הצהרת המועמד

אני החתום מטה _____ נושא תעודת זהות מס' _____
לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אם לא אעשה כן,
מצהיר בזאת כדלקמן:

1. ידוע לי כי הנני מועמד/ת לתפקיד מנכ"ל/ יו"ר דירקטוריון/ דירקטור/ דירקטור חיצוני/ מבקר
פנימי/ יועץ משפטי _____ (מחק את המיותר) בחברת _____

כל המידע והפרטים שמסרתי בשאלון זה הם מלאים, נכונים ואמיתיים ואני מתחייב להודיע על כל
שינוי כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 במהלך כהונתי בסמוך להתרחשותו.

2. אני מסכים כי משטרת ישראל תעביר לפיקוח על הבנקים מידע פלילי אודותי לצורך הקבוע בחוק
המרשם הפלילי ותקנות השבים, התשמ"א-1981 בהיקף שהוא זכאי לקבלו על פי החוק.

ידוע לי כי הסכמתי כאמור לעיל פוטרת את המשטרה ואת מקבל המידע ממשלוח הודעה אלי
בדבר מסירת המידע אודותי.

3. אני מסכים להסרת כל זכות לחסיון או לסודיות לגבי כל מידע אודותי המצוי בידי גופים
משטרתיים או ממלכתיים אחרים בארץ ובחו"ל, כולל האינטרפול, בידי רשות פיקוח או הסדרה,
בארץ ובחו"ל (כגון הפיקוח על הבנקים, הפיקוח על הביטוח, הממונה על ההגבלים העסקיים
והרשות לני"ע), שלטונות המס, וכן בידי תאגידים בנקאיים או בבנקים בחו"ל ומסכים כי אלה
ימסרו את החומר שבידם לפיקוח על הבנקים.

בקשת המידע כאמור בסעיפים 2 ו-3 לעיל תהיה רק לצורך בחינת מועמדותי וכהונתי בנושא משרה
בתאגיד בנקאי, ותמשיך להיות תקפה במהלך כל תקופת כהונתי בתפקיד האמור.

הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

_____ חתימה

_____ תאריך

אישור עו"ד

הנני מאשר בזה כי ביום _____ הופיעה/ה בפני עורך-דין _____
במשרדי ברחוב _____ מר/גב' _____
שזיהה/זיהתה עצמו/עצמה על ידי ת"ז מס' _____ / המוכרת לי באופן אישי ולאחר
שהזהרתיו/יה כי עליו/עליה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא
יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות ההצהרה וחתם/מה עליה.

_____ עורך/כת דין

_____ חותמת

_____ תאריך

הצהרת התאגיד הבנקאי

שם התאגיד הבנקאי _____ קוד התאגיד בנקאי _____

למיטב ידיעתנו ועל פי המידע והפרטים שנמסרו בשאלון על ידי המועמד, אנו סבורים, כי המועמד הינו בעל כשירות מתאימה לכהן בתפקיד אליו הוא מוצע, ואין מינויו סותר הוראות חוק כלשהן ו/או הוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים.

במקרה שהמועמד היה או הינו עובד של התאגיד הבנקאי ההצהרה תתייחס גם לאמור להלן: בבדיקה שערך המבקר הפנימי לגבי דוחות ביקורות פנימיים שנעשו על ידי הבנק, בתחומי אחריותו של המועמד, לא התגלו / התגלו (מחק את המיותר) ממצאים מהותיים כלשהם שהם בעלי נגיעה אישית למועמד, לרבות כאלה הנוגעים לתפקודו (במידה והיו, נא לפרט; במידה ולא רלוונטי למועמד, נא מחק שורה זו).

_____ חתימה

_____ תפקיד

_____ שם מורשה החתימה

_____ תאריך

בדיקת שלמות החומר המוגש

בדיקה זו תבוצע על ידי התאגיד הבנקאי.

סמן V לוידוא קיום המידע המבוקש בשאלון זה:

	1. מתן תשובות לכל השאלות
	2. הצהרת המועמד בפני עו"ד
	3. הצהרת התאגיד הבנקאי
	4. קורות חיים
	5. צילום תעודת זהות / דרכון
	6. חומר נוסף

נספח ב'

הצהרת נושא משרה בעת עדכון פרטים

אני החתום מטה _____ נושא תעודת זהות מס' _____
 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אם לא אעשה כן,
 מצהיר בזאת כי כל המידע והפרטים שמסרתי בהודעת עדכון זו הם מלאים, נכונים ואמיתיים ואני
 מתחייב להודיע על כל שינוי כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 במהלך כהונתי בסמוך
 להתרחשותם.

הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

_____ תאריך
 _____ חתימה

אישור עו"ד

הנני מאשר בזה כי ביום _____ הופיעה בפני עורך-דין _____
 במשרדי ברחוב _____ מר/גב' _____
 שזיהה/זיהתה עצמו/עצמה על ידי ת"ז מס' _____ / המוכר/ת לי באופן אישי ולאחר
 שהזהרתי/ויה כי עליו/עליה להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא
 יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות ההצהרה וחתם/מה עליה.

_____ תאריך
 _____ חותמת
 _____ עורך/כת דין

הצהרת התאגיד הבנקאי

שם התאגיד הבנקאי _____ קוד התאגיד בנקאי _____
 למיטב ידיעתנו ועל פי המידע והפרטים שמסר נושא המשרה בהודעת עדכון זו, אנו סבורים, כי נושא
 המשרה הינו בעל כשירות מתאימה להמשיך ולכהן בתפקידו, ואין המשך כהונתו סותר הוראות חוק
 כלשהן ו/או הוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים.

_____ תאריך
 _____ שם מורשה החתימה
 _____ תפקיד
 _____ חתימה

נספח ג'**תאגידי שוק הון**

1. קרן להשקעות משותפות בנאמנות, כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, או חברה לניהול קרן כאמור ;
2. קופת גמל או חברה מנהלת כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ;
3. מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981 ;
4. מנהל תיקים כמשמעותו בסעיף 8(ב) בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ;
5. יועץ השקעות או משווק השקעות כמשמעותם בסעיף 7(ג) בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ;
6. חבר בורסה ;
7. חתם שמתקיימים בו תנאי הכשירות לפי סעיף 56(ג) בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ;
8. תאגיד שעיסוקו העיקרי בתחום שוק ההון.

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
13/9/85	חוזר מקורי		1210
11/1/95	עדכון		1394
19/6/89	עדכון		1412
13/8/90	עדכון		1473
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
21/7/92	עדכון	2	1582
8/11/92	עדכון	3	1606,1609
3/1/93	עדכון	4	1615,1616
11/7/94	עדכון	5	1715
2/1/95	עדכון	6	1739
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	7	-----
21/6/98	עדכון	8	1928
10/1/01	עדכון	9	2021
22/8/01	עדכון	10	2038
30/11/03	עדכון	11	2122
28/2/05	עדכון	12	2161
29/12/10	עדכון	13	2287
6/11/11	עדכון	14	2313
25/12/11	עדכון	15	2320
30/4/12	עדכון	16	2332
31/12/12	עדכון	17	2355
19/11/13	עדכון	18	2403
25/12/13	עדכון	19	2405
26/5/14	עדכון	20	2421
10/7/14	עדכון	21	2425
29/6/15	עדכון	22	2476
05/07/17	עדכון	23	2535